

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS–THURSDAY, BALANDŽIO–APRIL 25, 2019 • Vol. CX NR. 48

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-24-2019

ŠIAME NUMERYJE:

Čikagoje prasidėjo lietuviškos dokumentikos festivalis – 5 psl.

Svečiuose – „Atžalynas“ – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iki 110-ojo DRAUGO gimtadienio liko 78 dienos

Ingrida Bublienė pagerbta „Cleveland International Hall of Fame“

DR. VIKTORAS STANKUS

Lietuviams didelės garbės suteikė dešimtį metų veikianti organizacija „Cleveland International Hall of Fame“, įsteigta brolio ir sesers, Dan ir Debbie Hanson (cleveland-people.com). Jos tikslas – kasmet pagerbti Clevelandui nuoširdžiausiai besidarbujančius etninių grupių atstovus, (tokių grupių mieste – daugiau kaip 120!) Šiais metais, balandžio 16-ąją, gražioje Cleveland Downtown Marriott on the Mall patalpoje pirmą kartą buvo pagerbta lietuvė – LR garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė – už nuopelnus Clevelandui, tarptautinei bendruomenei ir Lietuvai.
– 4 psl.

Buvęs „Cleveland Plain Dealer“ laikraščio leidėjas Alex Machaskee CIHF žymenį įteikia garbės konsulei I. Bublienei.

Konsulės I. Bublienės įvertinimu džiaugiasi (iš k.): vyras Romas Bublys, vengrų atstovas George Brach ir International Community Council prezidentas Ken Kovac.
FB nuotraukos

**PILIETYBĖ SVARBU.
AIŠKUMAS SVARBIAUSIA!**

GEGUŽĖS 12 D.

**REFERENDUMAS
DĖL PILIETYBĖS IŠSAUGOJIMO.**

WWW.PILIETYBESVARBU.LT

Balsuoti užsiregistravo 12 proc. užsienio lietuvių: **per mažai!**

Pagal naujausius duomenis, artėjančiuose rinkimuose balsuoti užsiregistravo 37 171 užsienyje gyvenančių lietuvių. Daugiausia jų – Jungtinėje Karalystėje, kur norą atiduoti savo balsą išreiškė beveik 12 tūkst. išvykusiųjų.

Užsienio reikalų ministerijos (URM) pateikti tre-

čiadienio, balandžio 24-osios duomenys rodo, kad antroje vietoje pagal užsiregistravusiųjų skaičių yra atstovybės Jungtinėse Amerikos Valstijose (Washington, Čikagoje, New Yorke ir Los Angeles). Čia balsuoti užsiregistravo 5 433 rinkėjai.

– 3 psl.

Mąstymas, kuris jus atvedė čia, kur dabar esate, nenuves ten, kur svajojate būti – *Albert Einstein*

Gražiai suderintu laiku, prieš Lietuvių Fondo (LF) narių metinį suvažiavimą, nariams buvo išsiuntinėta 2018 m. metinė ataskaita. Tai ne koks lankstinukas ar žiniaraštis, bet įspūdingas ir dailus 40 puslapių leidinys, viršelį papuošęs trispalve ir LF simboliu. Savo sveikinimo žodyje LF tarybos pirmininkė Audronė Povilčius-Karalius ir LF valdybos pirmininkas Tauras Bublys priminė, kad 2018 m. pasaulio lietuviai šventė mūsų valstybės atkūrimo šimtmetį. Į jo paminėjimą įsisuko ir LF. „Šiandien visi kartu galime pasidžiaugti, kad 2018 m. Lietuvių Fondas įvairiai veiklai remti galėjo skirti rekordinę – 1,101,156 dol. – sumą“. Valio!

Šiame leidinyje skaitytojas detaliau supažindinamas su 2018 m. veikla. Ypač džiaugiamasi jaunuoliais, kurie tapo LF nariais. „Jaunimas – mūsų ateitis, jie tęs pirmtakų pradėtus darbus, ir perėmę Lietuvių Fondo liepsną iš mūsų, aukštai iškėlę nešį ją – ‘Iš kartos į kartą’“. Detali ataskaita papuošta LF vadovybės portretais ir spalvingomis renginių nuotraukomis.

Finansinėje ataskaitoje rodoma, kad 2018 m. pajamų ir įnašų turėta (2,125,088). Paprastai, kai skaičiai yra duodami skliausteliuose, tai reiškia minusą. Nerealizuotas pelnas iš investicijų buvo (6,806.437). Palyginimui – 2017 m. nerealizuotas pelnas iš investicijų buvo 2,4338,976 dol., o iš viso pajamų ir įnašų turėta 5,310,386 dol. Išlaidų lentelėje 2018 m. būta 1,416,190 dol. Iš tos sumos atėmus paramą, likusią 182,871 dol. sumą, sudaro bendrosios administracijos, renginių ir patirtų nuostolių išlaidos. 2017 m. išlaidos buvo beveik dvigubai didesnės – 2,898,311 dol. Tais metais vien „kitų nuostolių“ kategorijoje buvo 1,250,000 dol. Tai įdomūs skaičiai, verti platesnio paaiškinimo, bet Finansų komiteto pranešime apie visa tai kaip ir nieko.

Pelno skirstymo skyrelyje rodoma, kad 2018 m. gauta 183 prašymai paramai. Iš jų 121 projektui paskirta 792,867 dol. Dar 13,608 dol. paramai buvo skirta tiesiogiai iš LF vardinių fondų pagal jų steigėjų nurodymus. Tuo pačiu stipendijoms išdalinta 308,289 dol. Išvardinti visi projektai ir stipendininkai. LF vardinių fondų skyrelyje rašoma, kad iš viso 2018 m. paramai ir stipendijoms iš vardinių fondų skirta 802,840 dol. Spėju, kad ta suma yra pridėtinė ir neįtraukta į jau duotus LF paramos ir stipendijų skaičius. Žiūrėdami į lentelę, kur nurodoma parama organizacijoms pagal veiklos sritį, matome, kad daugiausia paramos susilaukė švietimo veikla. Antroje vietoje yra lietuviški centrai JAV. Po to – kultūrinė veikla, jaunimo veikla, stovyklavietės, visuomeninė veikla, archyvai, žiniasklaida ir knygų leidyba. Didžiausia suma – 150,000 dol. – skirta JAV LB Švietimo tarybai – JAV lituanistinėms mokykloms. Mažiausia parama – 413 dol. – teko Indianapolio tarptautiniam festivaliui.

Iš arčiau pažiūrėjau į paramą spaudai. „Draugo“ popierinei bei internetinei leidybai ir „Draugo“ skaitmeninio archyvo kūrimui skirta 24,000 dol. Žurnalui „Lituanus“ – 2,000 dol. JAV LB žurnalui „Bridges“ – 6,000 dol. Savaitraščiui „Tėviškės žiburiai“ – 2,000 dol. Neužmirštas žurnalas „Pasaulio lietuvis“, gavęs 5,000 dol.

Dar noriu paminėti jaunimo stovyklas. Daina va gavo 40,000 dol., Neringa – 20,000 dol., stovykla „Lankas“ – 1,000 dol., Rako stovykla – 20,000 dol., Nerijos tunto projektas „Pro palapinės plyšį“ – 11,000 dol., X Lietuvių skautų sąjungos tautinė stovykla – 10,000 dol. Lieka nepaminti daugiau kaip šimtas kitų svarbių, paramos užsitarnavusių ir dėkingų gavėjų.

„Liepsna“ 2019

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Metų veiklos skyrelyje pristatomas LF pokylis „Visi mes esame Lietuva“, susitikimai su įvairiais pareigūnais, LF narių suvažiavimas. Du pilni puslapiai skirti išvardinti naujiems nariams ir jų nuotraukoms. Išreiškiama padėka daugiau kaip trimis šimtams 2018 m. aukotojų. Nurodomi du 2018 m. gauti testamentiniai palikimai. Daugiau kaip trisdešimt mirusiųjų LF narių pagerbti atminimo įnašais LF.

Norintiems gauti bendrą LF augimo vaizdą leidinyje yra įdomi lentelė, kurioje nuo 1962 m. rodoma naujos narystės, narių įnašai ir paskyrimai. Iki 2010 m. informacija duodama penkerių metų laikotarpiais. Po to duodami skaičiai yra metiniai. Nau-

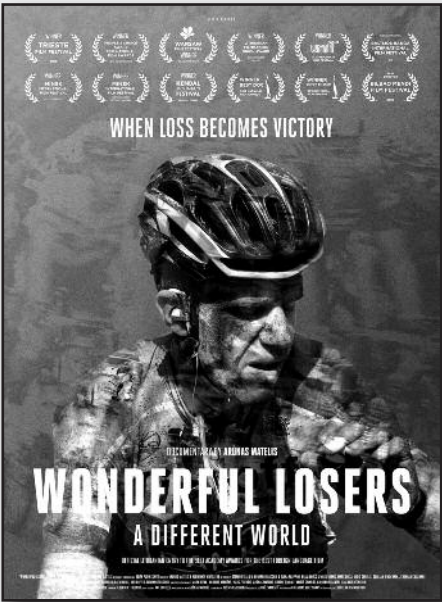
jais nariais gausiausias penkmetis buvo 1971–1975 m. Per tą laiką susilaukta 1,263 nauji nariai. Naujais nariais „liekniausi“ metai buvo 2011 ir 2014, tais metais į LF įstojo 44 nauji nariai. Dosniausi metai narių įnašais buvo 2014 m., beveik padvigubinę turėtą turtą nuo 20,235,235 dol. iki 38,750,670 dol. Didžiausios įtakos padarė vieno asmens dosnus palikimas LF. Apie tai nerašoma, bet gaila,

kad tą palikimą realizuoti LF kainavo apie vieną milijoną dolerių. Dar toje pat lentelėje įdomios ir pelno skirstymo sumos. LF kūdikystėje, 1962–1965 m., paskirta 19,700 dol. „Riebiausias“ penkmetis buvo 2001–2005 m., kada buvo paskirta 4,436,952 dol. Dosniausia vienerių metų paramos suma, jau anksčiau minėta, buvo 2018 m. Paskutinėje lentelės eilutėje matome, kad nuo LF įsteigimo iki 2018 m. pabaigos turėta 8,174 nariai. Per tą patį laiką susilaukta 39,855,243 dol. įnašų ir paskirstyta 21,188,339 dol. pelno.

Metiniame suvažiavime bus perskaityti LF veiklos pranešimai, vyks rinkimai į LF tarybą ir į LF kontrolės komitetą.

Jaukaus ir pelningo 56-ojo LF suvažiavimo balandžio 27 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte!

A. Matelio filmas Čikagoje apdovanotas specialiuoju prizų

Arūnas Matelis Čikagoje

J. Kuprio nuotr.

Čikagoje vykusiame Europos Sąjungos (ES) šalių filmų festivalyje Arūno Matelio filmas „Nuostabieji lūzeriai. Kita planeta“ pelnė specialųjį prizą.

Šiomet naujausius ES filmus pristatančio festivalio programą sudarė 60 premjerų iš 28 ES valstybių. Filme „Nuostabieji lūzeriai. Kita planeta“ pasakojama apie dviračių varžybų „Giro d'Italia“ užkulisius ir jų herojus, kurie neturi teisės į asmeninę pergalę, bet padeda jos siekti komandos lyderiams ir taip tampa universaliais pasiaukojimo dėl kitų pavyzdžiais.

Režisierius A. Matelis yra apdovanotas prestižiniu Amerikos režisierių gildijos apdovanojimu už filmą „Prieš parsikrendant į žemę“, o 2018 metais

Bilbao Mendi kino festivalyje – už geriausią režisūrą dokumentiniame filme „Nuostabieji lūzeriai. Kita planeta“.

Filmo pristatymą festivalyje organizavo Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje bendradarbiaudamas su Čikagos menų instituto Gene Siskel filmų centru bei studija „Nominum“. Filmą buvo rodomas du kartus, abiejuose seansuose netrūko Čikagoje ir apylinkėse gyvenančių lietuvių. Pirmoje peržiūroje dalyvavo ir pats režisierius su žmona prodiusere Algimante. Po filmo vyko turiningas ir įdomus pokalbis, kurį vedė garsus Čikagos režisierius, prodiuseris Bob Hercules.

ELTA ir „Draugo“ inf.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday

and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

H – esminė raidė šalyje Lithuania

VAIDAS MATULAITIS

Kuo iš esmės skiriasi Estijos ir Lietuvos įvaizdžių konstruktai? Estija skelbiasi esanti e. paslaugų šalis: e. Estonia, e. balsavimas, e. receptai, e. vyriausybė, e. rezidentai, e. parašas. Kad taptų e. šalimi, Estija daug ir kryptingai investavo praeityje ir daro tai iki šiol.

Kitaip tariant, savo įvaizdžio namą Estija stato ant tvaraus pamato. Ar gali Lietuva išsiveržti valstybių įvaizdžių margumyne ir aplenkti amžiną e. varžovę? Taip, gali, tačiau tam turime padaryti esminį sprendimą: nustoti blaškytis beieškančią gražesnės savęs pateikimo formos ir susitelkti į ilgalaikės šalies krypties kūrimą. Nuo lozunginio pereiti prie realiu produktu pagrįsto įvaizdžio.

Kol šalies įvaizdį matome tik kaip taktinių sprendimų paiešką, tol tęsis besikartojančios nesėkmės, nes yra užprogramuotos. Iki šiol Lietuvos įvaizdį buvo bandoma kurti per formą, dažniausiai šūkais „Drąsi šalis“, „Baltijos širdis“ ir panašiai. Pasitelkiamas vienas šalies aspektas, tarkim, istorinis arba geografinis, ir reklamos agentūrų „supakuojamas“ į logotipą bei šūkį.

Tačiau problema ta, kad Lietuva neturi vieno unikalios išskirtinumo, kuris gebėtų įmagnetinti pasaulį ar Europą. Turime daug miškų? Kaimynai jų turi ne mažiau, o kartais dar tankesnių ir gūdesnių. Jūra? Neverta nė kalbėti, kaimynų pajūrio kranto juosta lenkia mus daug kartų.

Išskirtiniai objektai? Neturime savo Eifelio bokšto ar Atėnų Akropolio, kurie tapo šių šalių traukos centrais. Žemos kainos? Jau nebe. Gerai išvystyta mažmeninė prekyba? Taip, bet tik artimųjų kaimynų atžvilgiu. Aiškiai išreikšti keturi metų laikai? Ne tik pas mus. Kelionis užsienio kalbomis kalbantys žmonės? Ne visuomet, ypač už didmiesčių ribų. Nacionalinė virtuvė? Tik tiems, kas gimę bulvių planetoje. Kaimo turizmas? Yra visose kaimyninėse šalyse. Verslo valdymo paprastumas, skaidrumas ir mokestinė aplinka? Ir vėl neblizgame.

Greičiausias internetas Europoje? Šis rodiklis lengvai nukonkuruojamas įdiegus pažangesnę technologiją. Meno scena? Helsinkis ir Stokholmas, o ir Ryga bei Talinas virte verda kultūros katilė. Šlovinga praeitis ir istorinis paveldas? Taip, tačiau tai vertinga turistiniu-muziejiniu požiūriu, mes turime kurti savo istoriją ateities kartoms šiandien ir rytoj. Traukinys atgal į ateitį nevažiuoja.

Taigi, neturime tos vienos burtų lazdelės, pačios gamtos ar protėvių mums padovanotos. Lengvai prasisukti, tiesiog pasitelkiant šalies įvaizdžiui kurti kažką, kas akivaizdžiai šalia padėta, nepavyks. Reikės statyti naują namą.

Ko reikia tvariam Lietuvos įvaizdžio mūriui? Įvaizdžio konstravimas – tarsi namo statyba, o jo sėkmės pagrindas – 3 esminės sudedamosios: reikalingas turinys arba namo architektūra, būtina visuotinė politinė valia arba leidimas namo statybai bei nuoseklus ir kryptingas įgyvendinimas arba statybų inžinerija. Paverskime metaforas konkrečiu planu.

Galbūt iš pirmo žvilgsnio nėra akivaizdu, tačiau Lietuvos išskirtinimai bei ypatumai rikiuojasi į tarpusavyje susietą giją. Kokybiška ekologinė aplinka, gamtiniai ypatumai: miškingumas, ežerai ir upės, artėzinių vandenų kokybė, mineralinio vandens šaltiniai, gerai išvystyta sanatorijų ir SPA centrų infrastruktūra (Druskininkai, Birštonas), Lietuvos geografinė padėtis, maži atstumai šalies viduje, vystomas „Rail Baltica“ projektas, lyderystė lazerių pramonėje, Lietuvą garsinantis biotechnologijų sektorius ir gausi, aktyvi bei gerai organizuota lietuvių diaspora pasaulyje.

Visa tai įgalina Lietuvą pasirinkti amžinai aktualią strateginę kryptį – sveikatingumą. Ateities Lietuva – Europos sveikatingumo centras su moderniausiais gydymo ir reabilitacijos kompleksais, medicinos ir su sveikatos apsauga susijusių gaminių pramonės centrai bei pažangiausios tyrimų laboratorijos.

Pasirinkus tokią strateginę kryptį, iš paskos rįstųsi ir satelitinių sričių gerieji pokyčiai: susisieki-mo infrastruktūra (pvz., Druskininkų oro uosto atgaivinimas), pažangiausių technologijų proveržis,

Vaidas Matulaitis.

T. Razmaus nuotr.

tektoniniai pokyčiai švietimo sistemoje ir sveikatos apsaugos srityje, būtų sustabdytas protų nutekėjimas iš Lietuvos, išaugtų multilingvistinis raštingumas, suklestėtų išmanioji inžinerija, būtų pritrauktos daugiamilijoninės užsienio investicijos ir sukurta tūkstančiai darbo vietų.

Taip pat išaugtų biurokratinio mechanizmo efektyvumas, valstybė įgautų pagreitį dinamiškam vystymuisi, sustiprėtų nacionalinio saugumo garantijos ir pagerėtų bendras mikroklimatas šalies viduje: aiškus ir įkvepiantis Lietuvos vystymosi vektorius stabdytų emigracijos srautus bei keltų nacionalinio pasididžiavimo jausmą. Ilgainiui Lietuva taptų Europiniu traukos centru su visomis iš to išplaukiančiomis aplinkybėmis: išaugtų turizmo srautai, tarptautinės konferencijos ir forumai įgautų kitą mastelį, o bedarbystė ir socialinė atskirtis tap-tų praeities reliktu. Utopija? Anaip tol, visi didžiausi

proveržiai mūsų pasaulyje prasideda nuo drąsių ir ambicingų idėjų.

Tačiau norint pradėti šią kryptį vystyti, būtina sąlyga Nr. 2 – platus ir tvarus politinis susitarimas, visuotinė valia. Tai reiškia, jog visos valdžios ir pagrindinės politinės jėgos turi susitarti, kad pasirinkta kryptis bus tęsiama ir palaikoma nepaisant pokyčių politinėje darbotvarkėje, Seimo ar prezidento rinkimų. Be plataus susitarimo ir politinės valios, tai ir vėl virstų eiliniu popieriumi, nugulusiu į stalčiaus dugną.

Nuoseklus, kantrus ir kompetentingas įgyven-dinimas – sąlyga Nr. 3. Jokių blaškymųsi į šonus, jokių neapgalvotų veiksmų. Reiktų suvokti, kad pasirinkus sveikatingos šalies scenarijų, tai nebus sprintas ar eiliniu šūkiu grįšta trumpalaikė kampanija. Tai maratonas ir visos šalies strateginė platforma.

Nuo ko pradėti? Kaip ir dera sveikatingumo cent-rui, pradėkime nuo diagnostikos, tai yra nuo smegenų centro („think tank“) suformavimo, kurį sudarytų įvairių sričių kompetentingi ekspertai iš Lietuvos ir pasaulio, įtraukiant lietuvių diasporos atstovus jungtinėmis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, LR Vyriausybės ir globalios Lietuvos lyderių pastangomis.

Apibendrinant: Lietuva gali išsiveržti formuojant šalies įvaizdį. Tam reikia pereiti nuo formos paieškų, lozunginių kampanijų prie tvaraus turinio, produkto kūrimo. Didžiąją dalį paskirų mūsų šalies stiprybių bei ypatumų galima konsoliduoti į vieną ašį – Lietuva kaip sveikatingumo industrijos lyderė Europoje. Proveržis įmanomas tik nuosekliai ir sistemškai vystant pasirinktą kryptį ir šis kelias turi būti apsaugotas nuo politinės konjunktyūros pokyčių.

Tiesa, pasirinkus šią kryptį, neliktų dar vieno ginčų objekto: pašalinti ar ne iš angliško mūsų šalies „Lithuania“ pavadinimo raidę H, kad užsieniečiams būtų patogiau tarti. Ir šūkių nereikėtų kasmet kurti: „LitHuania. With Healthcare in a center“.

Vaidas Matulaitis – PLB Viešųjų ryšių komisijos pirmininkas.

Balsuoti užsiregistravo 12 proc. užsienio lietuvių: per mažai!

Atkelta iš 1 psl.

Airijoje norą balsuoti pareiškė 3 033, Vokietijoje – 2 302, Norvegijoje – 2 286, Danijoje balsuoti ketina 1 404 lietuviai, Belgijoje – 1 339, o Švedijoje – 1 249. Atstovybėse Ispanijoje – Madride ir Valensijoje – norą balsuoti išreiškė 1 094 rinkėjai, Nyderlanduose – 854. URM duomenys rodo, kad kaimyninėje Lenkijoje šis skaičius siekia 205, Rusijoje balsuos 189 lietuviai, Ukrainoje – 81, Latvijoje – 100, Estijoje – 107, Baltarusijoje – 49.

Vyriausiosios rinkimų komisijos duomenimis, užsienyje gyvenančių asmenų, turinčių balsavimo teisę, yra apie 300 tūkst., tad preliminarai, trečiądienio duomenimis, valią balsuoti pareiškė apie 12 proc. visų užsienyje gyvenančių lietuvių. Kad referendumas įvyktų, turi dalyvauti ne mažiau nei 1 229 165 balsavimo teisę turinčių piliečių. Pilietybės referendumas vyks gegužės 12 dieną.

Skubėkime registruotis!

Registracija vyksta per VRK puslapį: <https://www.rinkejopuslapis.lt/elektronine-registracija>. Įsidėmėtina, kad visi rinkėjai, pageidaujantys balsuoti užsienyje, turi registruotis iš naujo – net ir tie, kurie jau buvo įtraukti į užsienyje balsuojančių rinkėjų sąrašus praėjusiuose rinkimuose ar referendumuose. Rinkėjo registracijos prašyme galima pasirinkti balsavimą paštu arba asmeniškai atvykstiant į Lietuvos Respublikos diplomatinę atstovybę.

REFERENDUMAS
DĖL PILIETYBĖS IŠSAUGOJIMO.
SPRĘSKIME VISI.

Los Angeles registruotis balsavimui paštu galima iki gegužės 3 d., Čikagoje – iki gegužės 4 d., Washingtone – iki gegužės 7 d. Nusprendę balsuoti ne paštu JAV gyvenantys rinkėjai savo balsą galės atiduoti mūsų šalies ambasadoje ir konsulatuose. Kaip įprastai, balsavimas taip pat bus organizuojamas Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL.

Siekdami padėti tiems, kurie nežino kaip užsiregistruoti, įvairių organizacijų savanoriai lietuvių susibūrimo vietose padeda tai padaryti. Štai kelios tokios vietos:

Balandžio 27 d., šeštadienį, nuo 8:30 val. r. iki 2 val. p. p. Čikagos lituanistinėje mokykloje (5620 S. Claremont Ave, Chicago IL 60636).

Balandžio 27 d., šeštadienį, Gedimino lituanistinėje mokykloje (126 N. Lake Street, Mundelein, IL 60060).

Balandžio 26 d., penktadienį, nuo 5 val. p. p. iki 8:30 val. v. ir balandžio 27 d., šeštadienį, nuo 9 val. r. iki 1 val. p. p. Maironio lituanistinės mokyklos raštinėje (Pasaulio lietuvių centre – 14911 E. 127th St., Lemont, IL 60439).

Kiekvieną darbo dieną **nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centro raštinėje.

Kiekvieną sekmadienį Pasaulio lietuvių centre Lemonte. **Jeigu negalite atvykti, galite paskambinti tel. +1 (708) 790-0910,** jums padės užsiregistruoti.

Registruojantis būtina atsinešti pasą ar asmens tapatybės kortelę (reikia paso numerio bei asmens kodo, jei ir paso galiojimas baigėsi).

ELTA ir „Draugo“ inf.

TELKINIAI

CLEVELAND, OH

Ingrida Bublienė pagerbta „Cleveland International Hall of Fame

Atkelta iš 1 psl.

Konsulė atsidūrė garsių žmonių garbės panteone. Tarp jų – anksčiau pagerbti JAV senatorius George Voinovich, kuris reikšmingai prisidėjo prie Lietuvos ir kitų šalių priėmimo į NATO; Forest City bendrovės vadovas Sam Miller, kuris, būdamas žydų kilmės, uoliai rėmė katalikiškas mokyklas, kad išsilaikytų Clevelando rajonai, ir kt.

Konsulę I. Bublienę į „Cleveland International Hall of Fame“ pristatė taip pat anksčiau į šią garbės organizaciją išrinktas Paul Machaskee, buvęs didžiausio Ohio dienraščio „Cleveland Plain Dealer“ leidėjas. Jis papasakojo apie konsulės nuveiktus darbus bei pripažinimą, išryškino jos vadovaujamos bendrovės „IB International, Inc.“ veiklą. Tai arti trisdešimt metų vykdytas naujų verslo durų ieškojimas, pradėta prekyba tarp Amerikos ir Lietuvos bendrovių, JAV ir Vokietijos bendrovėms atskleistos galimybės gamybai Lietuvoje. Buvo plačiai pristatyta I. Bublienės konsulinė veikla: suorganizuota daug konferencijų (pvz., darbuotasi organizuojant Lietuvos

Iš k.: Artūras Bandza, dr. Agnė Petrošiūtė, Aida Bublytė-O'Meara, konsulė Ingrida Bublienė, Romas Bublys, Gaja Bublytė-Milevičienė, Liutauras Milevičius, Vida Šateikienė ir Dobilas Šateika. Harry Waller, Toomas Tubalkain nuotraukos

verslo konferenciją Čikagoje), pasirašyta memorandumų tarp Lietuvos ir JAV universitetų bei organizacijų; sėkmingai vystomas Ohio valstijos priedangoje veikiantis „Technology Bridge“ tarp Lietuvos ir Akron, OH. Plačiai atstovauta Lietuvai visose trijose valstijose – Ohio, Indianoje, Kentucky. Palaikomi tamprūs ryšiai tiek su valstybės, miestų pareigūnais, tiek su įvairiomis organizacijomis.

I. Bublienė aktyviai dalyvauja Clevelando lietuvių visuomeninėje veikloje bei amerikiečių organizacijose. Šiuo metu ji yra net penkių organizacijų patikėtinių taryboje. Lietuvos valstybės apdovanota Vytauto Didžiojo ordinu, American Nationalities „Eagle Award“ ir International Rotary Club Of Cleveland, International Service Award, ji yra Šiaulių universiteto garbės narė ir t. t. O praėjusiais metais, Lietuvos šimtmečio proga, išrinkta tarp 100 labiausiai gerbiamų lietuvių moterų, pasitarnavusių Lietuvai. 2018 m. vasario 16-ąją I. Bublienę už nuopelnus Lietuvai pagerbė JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Clevelando

Iš k.: Steponas Juodvalkis, Dana Apanavičienė, konsulė Ingrida Bublienė, Romas Bublys, Zina Gelgotaitė, Latvių Bendruomenės atstovė Gražina Kampe, dr. Viktoras Stankus, Danutė Čipkienė ir Rauda Gelažienė.

apylinkė.

„Cleveland International Hall of Fame“ šių metų leidinyje JAV LB Clevelando apylinkė ir Lietuvių klubas įdėjo šaunų pusės puslapio sveikinimą garbės konsulei I. Bublienei.

Gražu, kad Marriott salėje lietuvių užpildė tris stalus. Tarp kitų sve-

čių dalyvavo Clevelando apylinkės pirmininkas Algis Gudėnas, JAV kariuomenės veteranas Rimantas Saikus, Estų Bendruomenės pirmininkė Erika Puusaar, vicepirmininkas Toomas Tubalkain, Latvių Bendruomenių atstovės Gražina Kampe ir Anda Cook. Valio!

LEMONT, IL

Živilietės tvarkė PLC aplinką

Paukštyčių, skaučių ir prityrusių skaučių vadovės padeda tvarkyti aplinką.

Rimos Lintakaitės nuotraukos

Balandžio 14-osios sekmadienį Pasaulio lietuvių centro (PLC) bendrija buvo numačiusi rengti centro tvarkymo dieną, bet turėjo ją atšaukti dėl numatomų blogų orų (kai kur prisnigo iki 4 colių). PLC paprašė skautų pradėti tvarkymą šeštadienį su eigu metu. Oras balandžio 13-ąją buvo puikus, tad susibūrę Aušros Vartų-Kernavės, Nerijos bei Lituanicos skautų tuntai rinko šiukšles ir šakas centro teritorijoje.

„Živilės“ draugovės prityrusios skautės dirbo kartu su „Saulučių“ draugovės paukštytėmis – viena pri-

tsė su dviem paukštytėmis. Paukštytėms buvo smagu bendrauti su vyresnėmis skautėmis. O pritsėms buvo gera proga pratintis vadovauti – ne tokiame atsakingame lygyje kaip vadovavimas skilčiai ar visai draugovei. Sėsės suprato, kad reikia greitai įsiminti paukštyčių vardus, kad galėtų pašaukti toliau nubėgusią. Pritsėms tai buvo ir pamoka, kad reikia prižiūrėti savo lietuviškuosius namus, kuriuose skautaujame, mokomės, šokame ir bendraujame.

Ps.fil. Rima Lintakaitė

Sesė Sigutė (prityrusi skautė) su paukštytėmis Paulina ir Nida renka šiukšles.

Sesė Liepa gerai jaučiasi tvarkytojų būryje.

„Živilės“ draugovė sveikina sesę Simoną, prityrusią skautę kandidatę, su gražiu pasirodymu pavasariname „Allegro“ koncerte. Iš k.: sesės Liepa, Simona, Rima („Živilės“ draugovės draugininkė) ir Monika.

Režisierė R. Kudzmanaitė sukūrė vizualiai turtingą ir istoriškai labai svarbų Lietuvai filmą apie dvi iškilias Pirmosios Lietuvos Respublikos moteris.

Aš priglaudžiau prie žemės širdį

RASA KAZLAITĖ

Teatro ir kino režisierės **Ramunės Kudzmanaitės** dokumentiniame filme „Aš priglaudžiau prie žemės širdį“ profesionaliai ir labai prasmin Pirmosios Lietuvos Respublikos moterys, turėjusios didžiulės įtakos mūsų Nepriklausomos Lietuvos istorijai. Žinant, kaip kultūriniu aspektu Lietuvoje trūksta istorinės praeities profesionalaus įamžinimo, šis R. Kudzmanaitės kino darbas neabejotinai atliks svarbų edukacinį, švietėjišką vaidmenį, ir būsimai kartai liks vizualiai įgyvendintas vienas svarbesnių Lietuvai laikotarpių.

Ramune, kokia buvo Jūsų kūrybos pirmapradė mintis, nuvedusi būtent į tokį filmo siužetą, kuriame Lietuvos prezidento žmonos ir jos sesers biografiniai faktai platesniam žmonių ratui ne tik nebuvo žinomi, bet ir turėjo grėsmės amžiams likti užmarštyje? Pirmą kartą su šiomis neeilinėmis moterimis susidūriau perskaičiusi Arvydo Juozaičio pjesę „Prezidentienė“. A. Juozaitis parašė talentingą pjesę apie Sofijos Smetonienės ir Augustino Voldemaro kovą dėl valdžios. Jadvygai Tūbelienei joje teko antraeilio personažo likimas. Tuo tarpu S. Smetonienės personažas yra kaip atominė bomba – temperamentinga, valdinga, stipri moteris, ne tik daranti įtakos Prezidentui,

bet ir be jo žinios, pati priimanti valstybinius sprendimus. Pjesė, žinoma, yra istorijos ir meninės dramaturgo išmonės mišinys. Pradėjusi rinkti medžiagą ir domėtis seserų gyvenimais, aš radau daug trapesnes, gilesnes, jautresnes asmenybes, kurios sužavėjo mane ne tik savo laikysena XX amžiaus pradžios katalikizmo ir karų kamuojamoje Lietuvoje, bet ir kitomis charakterio savybėmis. Tuomet supratau, kad tokios plačios asmenybės ir jų neeiliniai gyvenimai netilps į teatro scenos dėžutę ir joms atskleisti labiau tinkanti meno rūšis yra kinas.

Be to, tyrinėdama Pirmosios Lietuvos Respublikos gyvenimą, supratau, kad dauguma lietuvių vis dar į tuos laikus žiūri per sovietų pirštas septyniasdešimtųjų metų senumo karikatūras. Piktinasi prezidentu Antanu Smetona, įbjaurisi jo žmona ir toliau kuria nebūtas legendas apie pirmąją porą ir laikmetį. Pavyzdžiui, labai populiaru yra legenda, kad S. Smetonienė pralošė Lietuvą rusams kortomis ir panašiai. Nepažįstu kitų tautų žmonių, kurie su tokiu pasimėgavimu terštų savo istoriją ir istorines asmenybes. Ir dažniausiai tai kyla iš nežinojimo, nesigilinimo į savo istoriją. Taigi tai buvo dar viena iš mano paskatų padėti lietuviams pažinti ir pradėti gerbti savo istorines asmenybes ir istoriją tuo pačiu. Smetonų ir Tūbelių šeimos buvo to meto Lietuvos elitas, ne tik kūręs Lietuvą, bet ir savo

pavyzdžiu vedęs ir ugdes Lietuvos žmones.

Kaip rinkotės herojus savo filmui? Matome ir girdime ne tik istorikus, muziejininkus. Ir poetė Ramutė Skučaitė dalijasi prisiminimais. Jūsų filme svarbų vaidmenį atlieka J. Tūbelienės anūkas.

Poetė R. Skučaitė buvo labai gera Tūbelių dukters Marijos Tūbelytės Kuhlmann draugė. Marija Kuhlmann dažnai atvažiuodavo į Lietuvą, nors susipažino jos, berods, Floridoje, jau būdamos brandaus amžiaus. R. Skučaitė prisimena daug Marijos pasakotų istorijų, dar sovietiniais laikais yra ėmusi iš jos interviu žurnalui „Žvaigždutė“, kuriame tuomet dirbo. Gaila, netilpo į filmą daug R. Skučaitės pasakojamų atsiminimų. Kad ir istorija apie tai, kaip jos mama vartė tuometinį žurnalą, o ji dar visai mergaitė ant viršelio pamatė J. Tūbelienę ir paklausė, kas ji tokia, o mama atsakė, kad tai labai svarbi ir išskirtinė ponija. Reikėtų gal kokią knygą išleisti su netilpusiais į filmą interviu. Jų yra apie 500 puslapių. Na, o Tūbelių anūko Peterio atradimas man buvo didelis džiaugsmas dėl to, kad filmas turės savo „alter ego“. Tuo metu jis kaip tik intensyviai domėjosi savo praeitimi, šaknimis, kas labai tiko mano filmui. Aš tik pervedžiau jo paieškas į kino kalbą. O taip pat savo aristokratiška elgsena ir laikysena man jis atrodė labai panašus į savo močiutę. Istorikai Alfonsas Eidintas ir Ingrida Jakubavičienė taip pat labai natūraliai tapo filmo pasakotojais, nes būtent jų knygomis aš rėmiausi rašydama scenarijų.

Man visas Lietuvos istorijos, jos Nepriklausomybės ir Laisvės kovų dramatismas lyg gilus spaudas liko dviejose filmo vietose. Tai pirmieji kadrai, kur Amerikoje rodomas namas, kuriame gyveno A. Smetona, ir kadrai, kur po apleistą savo protėvių dvaro pastatą vaikščioja J. Tūbelienės anūkas. Ar teisingas būtų toks emocinis mano svarstymas, kad per praeitį bandoma žvelgti į dabartį, nes būtent tie kadrai rodo, kaip mums vis dar trūksta pastangų garbingiau, valstybės lygiu įamžinti svarbių Lietuvai istorinių vietų, jose veikusių, gyvenusių ypatingų žmonių atminimą?

Jūs supratote labai teisingai. Aš ir pati iki filmo kūrimo neįsivaizdavau, kad mes taip aplaidžiai elgiamės su savo istorija ir jos asmenybėmis. Negalėjau neparodyti filme to, ką pati pamaciau, nes man skaudu, kad tada gyvenę, Nepriklausomą Lietuvą kūrę žmonės nėra pakankamai pagerbti ir įvertinti. Štai šimtmetį švenčiame, bet pirmajam Lietuvos Prezidentui vietos paminklui Vilniuje neatsiranda.

Galbūt besiverianti istorinė praeitis, į paviršių iškilę nauji Lietuvos prezidento A. Smetonos artimos aplinkos gyvenimo faktai Jus kaip šio filmo režisierę ypač nustebino, o gal paveikė taip, kad norėsite ir toliau gilintis į šį mūsų šalies istorijos tarpsnį ir galbūt planuose yra naujas kūrybinis sumanymas?

Pirmosios Lietuvos Respublikos istorinis tarpsnis iš tiesų yra kupinas įdomiausių, plačiai visuomenei nežinomų istorijų ir nutikimų. Nuo kriminalų ir kontrabandos aukščiausiuose valdžios sluoksniuose iki romantiškiausių hollywoodinių meilės istorijų. Tas laikmetis, kai kūrėsi nepriklausoma Lietuva, yra labai spalvingas asmenybių, jų įdomių gyvenimų, netikėtų karinių perversmų ir kovų. Sunku patikėti, kad tuomet lietuviai buvo tokie karingi ir temperamentingi. Mane įtraukė tas laikmetis, ypač sudomino Augustinas Voldemaras. Taip, aš ir vėl noriu vienaip ar kitaip prisiliesti prie to žaižaruojančio laiko.

Atkuriamoji dokumentika dėkingas

žanras, tačiau be jo Jūs į savo filmą įtraukėte dar ir animaciją. Stilistiškai filmo vizualinė kokybė labai išraiškinga ir įtraukianti į šią istorinę kelionę. Kas buvo sunkiausia siekiant tokio filmo vaizdo ir ar pakako archyvinės kino medžiagos?

Būtent vizualios medžiagos stygius ir padiktavo tokį filmo stilių. A. Smetoną, J. Tūbelį ir kitus valstybės vyrus filmavo ir fotografavo, tačiau žymių to laikmečio moterų archyvinėje medžiagoje išlikę labai nedaug. Filme pasakojama apie seserų vaikystę XIX amžiaus pabaigoje, jaunystę ir mokslus Peterburge, gyvenimą Vilniuje – etapus, kurie kupini įdomiausių istorijų, o mes teturėjome vos kelias nuotraukas. Todėl ir nutarėm pasitelkti ne tik vaidybą, bet ir animaciją. Džiaugiuosi, kad mano prodiuserė Teresa Rožanovska rado puikių archyvinių kadro Londonė iš 1926 m. perversmo, kuriuose nufilmuoti lietuviški tankai Laisvės alėjoje ir daug kitų. Iš tiesų archyvinę medžiagą rinkome po kruopelytę daugelyje pasaulio šalių. Naudotasi Vokietijos, Lenkijos, Prancūzijos, Anglijos, Amerikos, Maskvos, Peterburgo ir kitų šalių archyvais. Už tokį kruopštų darbą didelis dėkui filmo prodiuseri.

Kokių reakcijų ir nuomonių paprastai susilaukiate po šio filmo peržiūros? Kokio susitikimo tikėtės iš Čikagos žiūrovų?

Žiūrovus labai domina jiems nauja informacija. Po filmo dažnai sulaukiame įvairių istorinių klausimų. Taip pat žmonės domisi Smetonų ir Tūbelių šeimų gyvenimu JAV, klausinėja apie anūkus, proanūkius. Dauguma sakosi, kad juos filmas palietė emocionaliai.

Rež. R. Kudzmanaitė New Yorko metro stotyje

Režisierė tikisi, kad Čikagos žiūrovai neliks abejingi filmui...

Tikimės, kad ir Čikagos lietuviai neliks abejingi ir apibers mus klausimais. Man labai gaila, kad aš negaliu atvykti, nes šiuo metu Pekine statau dramos spektaklį ir esu susaistyta darbo sutartimi, bet į susitikimą atvyksta filmo prodiuserė Teresa Rožanovska, filmavimų koordinatorių Clevelande Andris Dunduras ir labai tikimės, kad atvyks Peteris Kuhlmann, Tūbelienės anūkas. Tad labai lauksime žiūrovų ir jų išpūdžių.

Filmas „Aš priglaudžiau prie žemės širdį“ bus rodomas lietuviškų dokumentinių filmų festivalyje balandžio 28 d. 5 val. p. p. Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636).

Filmo kadras.

Asmeninio archyvo nuotraukos

ATŽALYNAS

Lietuvių mokykla Vašingtone

Balandis Nr. 26

„Auk, žydėk, klestėk ir savo Tėvynę mylėk!“

Stiebkimės, tieskime rankas į viršų lyg žali medžiai į dangų, aukime savo mintimis ir tobulėkime savo dvasia, gerais darbais puoškime save ir garsinkime Tėvynę.

Redaktorės žodis

Knyga – pagrindinė mokymo(si) ir lavinimo(si) priemonė. Mokyklos balandžio mėnesio vertybė – knyga. Lituanistinėse mokyklose labai svarbus patriotinis ugdymas: koks turi būti garbingas lietuvis, kad mylėtų savo tėvų žemę, gyvendamas toli nuo Lietuvos, dažnai jos net nematęs. Lietuvui svarbu žinoti tautos istoriją, tradicijas, papročius, žymius žmones ir jų darbus Lietuvai, šalies aktualijas. Dažnai tam nepakanka pamokų laiko, todėl vaikams siūlome skaityti knygas. Pasakos mažiesiems gali padėti susivokti ir įsivaizduoti Lietuvą. Gražu žiūrėti, kaip jie klausosi skaitomų pasakų, noriai varto knygutes, žiūrinėja paveikslėlius.

Mokyklos projekto „Žodis iš lūpų – į širdį“ tikslas – skatinti skaityti pasakas, ugdyti raiškaus skaitymo įgūdžius, perduoti patirtį kitiems. Vyresniųjų klasių mokiniai skaitė pasakas mažiesiems ir jas inscenizavo. Pastebėjome, kad šis skaitymo būdas buvo labai veiksmingas ir didesniems, ir mažesniems. Vyresnieji labai stengėsi, mokėsi raiškiai skaityti, kad klausytojas gerai išgirstų, suprastų tekstą, kad būtų įdomiau klausyti, vaidindavo. Su koku užsidegimu ruošdavosi ir repetuodavo! Bendraamžiai, kurie prasčiau skaitė, turėjo gerą pavyzdį, sužadinantį norą neatsilikti

ir mokytis. Vaikai suvokė, kad jie gali išmokyti, tik reikia daugiau skaityti.

Skelbėme knygelių skaitymo konkursą. Tėvelių prižiūrimi mokiniai namuose žymėjo laiką, kurį skiria skaitymui. Esame dėkingi tėvams, kurie kasdien skaitydavo savo mažiesiems vaikams lietuviškas pasakas. Daugiausiai skaitantys vaikai buvo apdovanoti. Pagal turimas galimybes įkūrėme bibliotekėlę mokyklos koridoriuje. Visi mokiniai ir jų tėveliai turėjo galimybę kiekvieną šeštadienį pasiimti knygų. Mokiniai kiekvieną pertrauką lankėsi bibliotekoje. Manoma, kad bibliotekos buvimas ir galimybė rankose laikyti knygą – jau yra vaiko lavinimas, jo draugystė su knyga. Tai turi įtakos vaiko ateičiai, nes jo rankos tiesiasi knygos link.

Šį mėnesį vyko baigiamasis projekto „Žodis iš lūpų – į širdį“ renginys – „Pasakų diena“. Organizuotai visi skaitėme pasakas, analizavome pasakų herojų charakterius. Mokytojos supažindino vaikus, kaip kuriamos knygos, kaip dirba spaustuvės, kalbėjo apie knygų iliustravimą, vaikai piešė pasakoms iliustracijas. Tikime, kad mūsų pastangos duos naudos, viliamės, kad knyga išgelbės pasaulį.

Mokytoja Marija Dainienė

MANO LIETUVA

Mokyklos šeimų projektas „Rašau savo šeimos istoriją – AŠ IR LIETUVA“. Kaip toli beišvyktume iš Lietuvos, bet meilė savo kraštui ne blėsta, o stiprėja, darosi gilesnė, mes dažniau vartojame žodį „tėvynė“ ir, kai ilgesys tampa nepakeliamas, skrendame į Lietuvą įkvėpti Tėvynės oro, atsižiūrėti į laukus ir pievas, pavaikščioti po miškus, užkopti į piliakalnius, išsikalbėti su artimaisiais, kad įspūdžių užtektų iki kito apsilankymo. Siūlome skaitytojams Giedrės Andrade pasakojimą apie jų šeimos ryšį su Lietuva.

Giedrės močiutė Emilija ir tėtis Teodoras Algimantas Deltuva. Šeimos albumo nuotr.

jisai į Lietuvą grįžo todėl, kad tapo našliu. Lietuvoje Emiliją sutuokė su Vincu Deltuva – vyru, kurio beveik nepažinojo. Juk tuo metu Lietuvoje sutuoktinį dažnai parinkdavo tėvai. Senelis Algimantas Deltuva buvo šeimos pirmagimis. Turėjo jis ir dvi jaunesnes seseris – Danutę ir Irutę, kurioms žiauri 1941 metų Lietuvos istorija nulėmė mirtį traukinio gyvuliname vagonė, vykstančiame į Altajaus kraštą. Senelis, promočiutė ir pro promočiutė – vieninteliai gyvi pasiekę tremtį, kur praleido dvylika savo gyvenimo metų. Savo tėvo Algimantui taip ir neteko pažinti, kadangi jis mirė nuo sunkiųjų darbų vario kasyklose tremtyje.

Giedrės Andrade šeima. Šeimos albumo nuotr.

Į Lietuvą visi trys sugrįžo randuoti, bet ne sužlugdyti. Pirmąją šeimą senelis sukūrė su ukrainiete, bet sūnui davė garbingą lietuvišką vardą – Vytautas. Antrąją šeimą sukūrė jau apsigyvenęs Lietuvoje, tuometiniame Rokų kaime. Močiutė Irena ir dabar yra neatskiriama Gabrielės gyvenimo dalis – lietuviybės puoselėtoja ir mokytoja. Jos dėka Gabrielė žino, jog jos Amerika yra didžiulė, o močiutės Lietuva tokia maža, kad gali tilpti į vaikučio delną. Tenai auga grybai, ošia miškai, noksta skaniausios braškės ir obuoliai. Tenai ir voverės kitokios!

Gabrielės mama Giedrė ir teta Šarūnė atvyko į Ameriką bene tais plačiais keliais, kaip ir jų protėviai. Čia liko visam laikui, bet savo Tėvynės neužmiršo, nes giliai į tėvų žemę įleistos šaknys. Šitos šeimos istorijos niekas neskaitytų, jeigu Gabrielė nebūtų atvykusi mokytis į Lietuvių mokyklą Vašingtone. Jos čia nebūtų, jeigu mama nuo pat mažens su ja nebūtų kalbėjusi vien tik lietuviškai. Juk jos tėtis Gabrielis yra iš Gvatemalos ir namuose kalbame angliškai. Teta Šarūnė, nuostabi mokytoja, moko lietuviškai kalbėti vaikučius Kristijono Donelaičio lituanistinėje mokykloje. Esant progai visos trys dainuojame folkloro ansamblyje „Jorė“.

Lietuviu būti Lietuvoje lengva, lietuviu būti užsienyje yra garbė.

Giedrė Deltuvaitė-Andrade

MOKINIŲ KŪRYBA

Knyga – geriausias išmintingo žmogaus draugas

(Robin Sharma)

Sakoma, kad knyga kaip ir žmogus iškentėjo daug negandų, bet išliko ir yra labai svarbi žmogaus ugdymui. Skirdami ypatingą dėmesį knygai, paraginome mokinius parašyti, ką jie mąsto apie knygą ir ką pati knyga papasakotų, jei prakalbėtų. Siūlome skaityti mokinių mintis.

Meniška apie tekstą

Knygeles sudaro tekstas. Man atrodo, kad tekstas yra panašus į audinį: iš raidelių sudedami žodžiai, o žodžiai kaip spalvoti siūleliai. Jei žodyje praleisi raidę, tai „teksto audinyje“ atsiranda skylutė. Visos sunertos raidelės

sukuria margą tekstą, kaip raštuotą medžiagą. Raidės tarsi juostelėmis suformuoja žodį. Žodžiais apibūdiname visą pasaulį. Žodžiai labai įvairūs: vieni – šilti, švelnūs ir šviesūs kaip saulytė, kiti – tamsūs, šalti, nemalonūs kaip žvarbus lietus. Kiekvienas žodelis turi savo reikšmę ir atspalvį, pagal prasmę sukuriamos pastraipos, kurios sudaro didelį, ilgą tekstą. Žodžiais išreiškiama nuotaika: švelnūs žodžiai gali žmogų sušildyti žvarbia, šaltą žiemą kaip linksni saulutės spindulėliai vasarą, šiuurkstūs, kieti žodžiai kaip šaltas vėjas ar lietučio liūdesys, gražūs žodžiai kaip karoliai papuošia tekstą, blogi žodžiai kaip raganos baisi kaukė. Kiekvienas žodelis svarbus ir bran-

gus, neįkainojamas rašytojo kūrinioje. Rašytojas – teksto kūrėjas – tarsi išaudžia kūrinį.

Izabelė Vilimas,
7 klasė

Knygelės kalba

Mano gyvenimas prasidėjo iš medžio. Augo stiprus, gražus medis. Viršūnės lapus kuteno saulės spinduliai, debesėliai teikė gaivą ir drėgmę. Bet vieną dieną linksmumas pradingo: atėjo medkirtys ir nukirto. Kamienas virto visu svoriu, net žemė sudrebėjo. Medį nuvežė į lentpjūvę, kur dirbo daug darbininkų ir pjūklai kėlė baisų triukšmą. Nudrožė

Šeimą vienija meilė tėvynei

Kas mus sieja su Lietuva? Ogi kiekviena kūno ląstelė, kiekvienas išmoktas lietuviškas žodelis, kiekviena skambiai nuaidėjusi folklorinė daina ir polkos šokio trepsėjimas, kiekvienas lėktuvo skrydis į sostinę Vilnių ir vienos valandos kelias į gimtąjį Kauną be perstojo kalbant apie aplinkui pakeliui pastebimus pakitimus, naujienas apie kaimynus, be abejo, apie orą ir grybus bei sklype užderėjusį pomidorų ir kitų vaisių derlių. Mūsų šeimai Lietuva nėra paprasčiausiai tik kita šalis už plačiojo vandenyno. Ji yra lietuviškumo puoselėjimas ir propagavimas Amerikoje, mūsų dukters gimtinėje.

Mūsų šeimos istorija yra gana tradicinė lietuvių šeimos istorija, išskyrus tą dalį, kad mus lėmė nubloškė į tą šalį, kur gimė Gabrielės promočiutė. Promočiutė Emilija Deltuvienė gimė Mahanoy City, Pensilvanijoje. Jos tėtis atvyko į Ameriką prasigynventi ir, laimei, tapo ne angliakasiu, kuriais daugelis to meto imigrantų dirbo, bet miesto siuvėju. Vedęs čia sutiktą merginą ir susilaukęs dukters Emilijos,

Izabelė Vilimas
Mokyklos archyvo nuotr.

žievę, supjaustė, dalį medienos su-smulkino ir nuvežė į fabriką. Fabrike pagamino daug balto popieriaus, kuris dar kvepėjo medžiu.

O rašytojas tuo metu rašė ir rašė... Jis kūrė pasaką „Antelė ir lapė“. Dai-lininkas nupiešė pasakai iliustracijas. Iš to popieriaus pagamino mane, kny-gele, gražiai nutapė pagrindinių vei-kėjų – antelės ir lapės – portretus ir ki-tus paveikslėlius. Ryškios spalvos mane pralinksmino, bet jau nekvepė-jo medžiu, dabar jutau dažų ir spaus-tuvės kvapą. Aš vis tiek ilgėjausi miš-ko, nes atėjo pavasaris, kuris medžius aprenždavo žaliai, išpuošdavo šakas žiedais... O aš niekada nežydėsiu.

Dabar aš gavau odinį aplanką, kad nesusiteptų viršelį. Knygyne mane išsirinko maža mergaitė ir ma-mytė jai mane nupirko. Jų namuose man buvo linksma: mane laikė ran-kose, glostė delnu, jutau šilumą ir uo-džiau namų kvapą. Bet mergaitė grei-tai mane pamiršo ir aš gulėjau nu-mesta tarp žaislų.

Praėjo daug laiko. Mergaitė už-augo, jai aš visai nebuvau reikalinga, todėl mane pigiai pardavė berniukui. Jis buvo nuostabus: mane vartė ir kiekvieną vakarą, prieš miegą, skaitė pasaką. Perskaitęs atsargiai padėdavo prie lovelės ant staliuko. Aš naktimis girdėdavau, kaip jis kvėpuoja, ir labai norėdavau sužinoti, ką berniukas sapnuoja.

Užaugo ir berniukas. Jis mane pastatė ant lentynos prie kitų knygų, kur aš dabar ir gyvenu.

Izabelė Vilimas,
7 klasė

Knygos skundas

Aš esu knyga. Žmonės manimi do-misi, perneša iš vienos vietos į kitą. Dažniausiai aš gyvenu mo-kykloje. Kai baigiasi pamokos, mane mergaitė Inga padeda ant lentynėlės. Šalia manęs būna kitos knygos. Bet jei-gu Inga paima kitas knygas, o mane pa-lieka, man būna šalta ir liūdna. Aš la-bai noriu keliauti aplink pasaulį, jei tik galėčiau, tai visur keliaučiau, daug sužinočiau ir kitiems papasakočiau.

Vieną kartą mane Inga parsinešė namo ir ten nutiko nelaimė. Pas Ingą atėjo nedraugiška mergaitė, kuri ne-mėgo Ingos. Kai niekas nematė, ji pa-ėmė mane, prirašė mano lapus ir pa-slėpė po spinta. Kai ji rašė, mane labai kuteno ir aš juokiausi, nes dar neži-nojau, kas bus toliau. Paskui mergai-tė išplėšė tuos prirašytus lapus. Oi, kaip skaudėjo! Bet tai dar ne viskas. Ji mane išmetė į šiukšlių dėžę. Kokia aš buvau paniekinta ir nelaiminga.

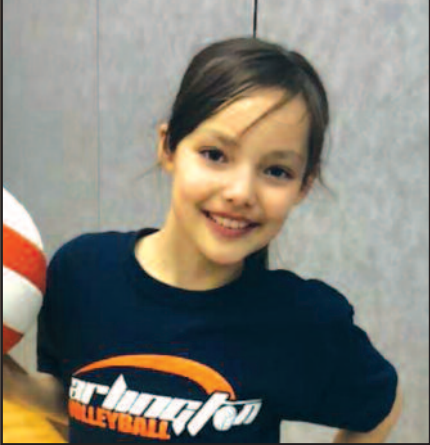
Vėliau Inga manęs visur ieškojo,

NORIU PAPASAKOTI

Sveikiname konkurso nugalėtojus

Oliver Nativi

Ūla Luise Olson

Sofija Vorobjovas
Mokyklos archyvo nuotraukos

Kaip ir kiekvienais metais JAV LB Švietimo taryba skelbė JAV liuanistinėms mokykloms rašinių ir piešinių konkursą. Kadangi šie metai yra paskelbti Juo-zo Tumo-Vaižganto metais, todėl mokiniai piešė iliust-racijas J. Tumo-Vaižganto kūriniams, kuriuos skaitydami sužinojo daug įdomių dalykų apie Lietuvos kaimą. Mūsų mokyklos darželio (Gandriukų) klasės mokinys **Oliver Na-tivi** nupiešė linksmą vorą ir savo amžiaus grupėje **laimė-jo antrąją vietą**, 4a klasės mokinė **Ūla Luise Olson** nupiešė iš-

didų rainą katiną ir savo amžiaus grupėje **laimėjo trečiąją vietą**. Šie metai yra ir Pasaulio lietuvių metai, todėl mo-kiniams buvo puiki galimybė pamąstyti apie pasaulio lie-tuvio padėtį ir galimybes šioje žemėje. 7 klasės mokinės **Sofijos Vorobjovas** rašinys „Aš esu pasaulio lietuvis“ savo amžiaus grupėje **laimėjo trečiąją vietą**. Nugalėtojai bus ap-dovanoti garbės raštais ir piniginėmis premijomis. Dė-kojame Lietuvių Fondui – konkurso rėmėjui.

Mokyklos inf.

bet niekur negalėjo rasti. Ji liūdėjo ir nutarė dar pažvelgti į šiukšlių dėžę. Pravėrė dangtį ir mane surado. Kaip mes abi apsidžiaugėme, kad vėl susi-tikome. Inga mane nuvalė ir labai sau-gojo, nors aš buvau sužalota.

Visos knygos dėkingos tiems, kas jas skaito, gerbia ir saugo.

Renata Sujeta,
6 klasė

Renata Sujeta Mokyklos archyvo nuotr.

Knyga

Labas. Aš esu knyga. Mano vardas – „Grybų karas“. Šiandien aš jums, mažos knygelės, papasakosiu apie savo gyvenimą, ką aš jaučiu, būdama knyga.

Aš atsiradau iš medelio, kuris prieš daugelį metų buvo visai mažiukas ir užaugo Lietuvoje, Labanoro gi-rioje. Jis ten praleido įdomius dvide-šimt šešerius metus: kalbėjosi su me-džiais draugais ir su miško gyvūnais, stebėjo uogautojus ir grybautojus. At-skrisdavo ant jo kamieno mokytojas ge-nys, nurinkdavo vabaliukus, kad jie ne-grauztų žievės. Niekas dar nežinojo, kuo pavirs šitas medis: gal pagamins iš jo kėdę, gal stalą, gal namo palangę ar duris, gal pieštuką, o gal knygą...

Prabėgo medžio žaliavimo metai, ir buvo nuspręsta, kad iš jo pagamins išmintingą knygą. Štai ir atsiradau aš – Justino Marcinkevičiaus parašyta knyga vaikams. Mano puslapiuose gyvena daugybė grybų. Jie ginčijasi ir sprendžia savo problemas kaip žmonės, o vaikams tai labai patinka. Aš turiu

daug draugų, mane skaito miela mer-gaitė, kuri mane myli ir gerbia.

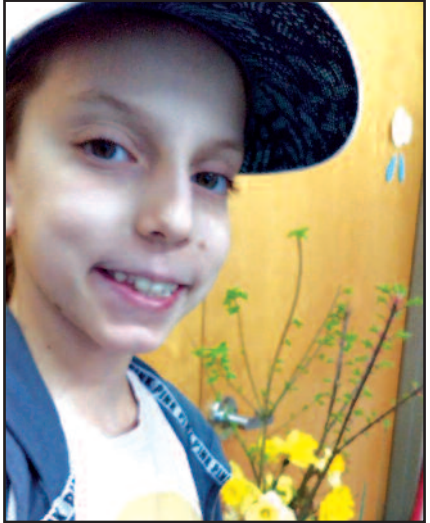
Karolina Ličkūnaitė,
7 klasė

Karolina Ličkūnaitė
Mokyklos archyvo nuotr.

Gražiausių pasakų knyga

Labas. Aš esu „Gražiausių pasakų knyga“. Mano puslapiuose slypi daug pasakų. Jas į lietuvių kalbą iš-vertė įvairūs vertėjai. Šias pasakas visame pasaulyje skaito ir suaugę, ir vaikai. Norite, pasakysiu, kokios pa-sakos gražiausios? „Raudonkepurai-tė“, „Karalaitė ant žirnio“, „Pelenė“, „Coliukė“, „Bjaurusis ančiukas“, „An-selis ir Grytutė“... Jei daugiau norite sužinoti, verskite mano 68 kvepiančius puslapius. Aš labai maloniai kvepiu, nes dar esu nauja. Atkreipkite dėmesį

Patricija Pupinė Mokyklos archyvo nuotr.

į mano viršelį: jis blizga kaip sidabras, čia jus pasitinka pasakų herojai. Dai-lininkas gražiai mane iliustravo. Aš mačiau daug kitų knygų, nes gyvenu bibliotekoje. Kai vaikai mane paima paskaityti, aš trumpam apsigyvenu jų namuose. Jeigu jūs mane skaitysite, ap-lankysiu ir jūsų namus.

Patricija Pupinė,
6 klasė

Nuskriausta knyga

Ant dešiniojo šono knygyno lenty-noje gulėjau tarp kitų knygų. At-rodė, buvau tokia paprasta kaip ir kitos. Ir štai kas vieną kartą nutiko. Prie manęs priėjo dar visai mažiukas vaikas. Jis rankoje laikė parkerį ir pradėjo braižyti mano viršelį taip stip-riai ir netvarkingai, kad tiesiog mane subjaurojo. Prie jo sparčiai priėjo mama ir pabarė vaiką, nes aš dar ne-buvau nupirkta. Vaikas pradėjo verk-ti. Aš prie tokio triukšmo nebuvau pripratusi, todėl nežinojau, ką daryti. Visai netikėtai pasispypriau ir nuskri-dau virš vaiko galvos, pasisukiojau aplink jį, mojuodama savo lapais. Vai-kas labai nustebo, o gal net išsigando, bet verkti nustojo. Atrodė, kad įvyko stebuklas, bet labai trumpam. Greitai nukritau ant grindų ir gulėjau. Priėjo knygyno darbuotoja, pakėlė mane ir padėjo ant staliuko. Kadangi buvau su-braižyta, tai manęs niekas nenorėjo pirkti. Gulėjau vis ant šono ir kiek-vieną dieną žiūrėjau į praeinančius vaikus.

Sofija Vorobjovas,
7 klasė

Sofija Vorobjovas Mokyklos archyvo nuotr.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Iki penkių dienų ištęstas išankstinis balsavimas

Vilnius (BNS) – Per gegužės mėnesį vyksiančius prezidento ir Europos Parlamento rinkimus bei du referendumus piliečiai turės ilgesnį laikotarpį balsuoti iš anksto – penkias dienas.

Balsavimas iš anksto savivaldybėse rinkimų savaitę vyks nuo pirmadienio iki penktadienio. Iki šiol išankstiniam balsavimui buvo skirtos dvi dienos.

„Išankstinis balsavimas savivaldybėje vyks penkias dienas, nuo pirmadienio iki penktadienio. Trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį taip pat vyks balsavimas specialiuose paštuose, penktadienį ir šeštadienį vyks balsavimas namuose, ir sekmadienis – rinkimų diena. Išankstinis balsavimas iš-

plėstas pirmą kartą”, – sakė Vyriausiosios rinkimų komisijos vadovė Laura Matjošaitytė.

Iniciatyva ilginti išankstinio balsavimo terminą kilo Seimo darbo grupei rengiant projektus dėl dvigubos pilietybės instituto išplėtimo referendumo. Šis sumanymas įtvirtintas pernai metų pabaigoje priėmus naujos redakcijos Referendumo įstatymą.

Lietuvoje gegužės mėnesį vyks dveji rinkimai ir du referendumai. Gegužės 12 dieną vyks prezidento rinkimų pirmasis turas bei referendumai dėl daugybės pilietybės instituto išplėtimo bei dėl Seimo narių skaičiaus mažinimo nuo 141 iki 121 tautos atstovų.

A. Paleckiu pratestas suėmimas

Vilnius (BNS) – Galimo šnipinėjimo Rusijai byloje įtariamam buvusiam Socialistinio liaudies fronto lyderiui Algirdui Paleckiu balandžio mėnesį suėmimas pratęstas dar trims mėnesiams.

Apie tai, kad A. Paleckis sulaikytas ir jam bei neįvardijamam „tinklui asmenų” pareikšti įtarimai dėl galimo šnipinėjimo Rusijai, teisėsauga pranešė pernai gruodį.

Tuo metu surengtoje spaudos konferencijoje policijos generalinis komisaras Linas Pernavas patvirtino, kad A. Paleckis nelaisvėje laikomas jau nuo spalio.

Generalinis prokuroras Evaldas Pašilis tąkart teigė, kad įtariamasis šnipinėjimas vyko seniau nei prieš metus, o tai rodo, kad „veikla tęsėsi ilgą laiką, buvo kryptinga, sąmoninga”.

Pasak E. Pašilio, Rusijos žvalgybos organizacijai įtariamai šnipinėję asmenys yra „vienaip ar kitaip susiję su

politinėmis (neparlamentinėmis) partijomis”, jie buvo nusitaikę į „visuomenei pačias jautriausias vietas, tarp kurių yra ir 1991 metų sausio 13-osios byla”.

Primenama, kad Rusijos teisėsauga pernai liepą paskelbė iškėlusį bylas Lietuvos teisėjams ir prokurorams, nagrinėjantiems Sausio 13-osios bylą.

Valstybės saugumo departamento direktorius Darius Jauniškis sakė, kad buvo siekiama daryti įtaką Lietuvos politiniams procesams.

2008 metais įsteigtas Socialistinis liaudies frontas bei jo buvęs vadovas A. Paleckis ne kartą minėti viešose žvalgybos ataskaitose dėl grėsmių nacionaliniam saugumui.

Žvalgyba yra vadynusi Socialistinių liaudies frontą Rusijai palankia politine partija, rašiusi apie partijos atstovų dalyvavimą prieš JAV ir NATO nukreiptose prorusiškose propagandinėse akcijose.

„Misijos Sibiras“ dalyviai tikisi šiemet nuvykti į Rusiją

Vilnius (Diena.lt) – Pernai Rusijos vizų negavę lietuviai tremtinių kapus tvarkantys „Misija Sibiras“ dalyviai šiemet mėgins įgyvendinti pernykštį planą ir nuvykti į Krasnojarsko kraštą.

„Mūsų pernai planas buvo vykti į Krasnojarską, turime jį parengę. Mes nesame politinė organizacija, nedarome įtakos nei Lietuvos užsienio politikai, nei Rusijos užsienio politikai. Dėl to nesuprantame, kodėl mums buvo tos durys uždarytos. Bandysime nuvykti šiemet”, – sakė „Misija Sibiras” projekto vadovė Aistė Eidukaitytė.

Ji tvirtino, kad kol kas kontaktų su Rusijos ambasada Lietuvoje neturėjo.

Anot jos, paraleliai rengiama ir ekspedicija į Kazachstaną – tam atveju, jeigu Maskva vėl neduotų vizų.

Šiuo metu paskelbta ekspedicijos dalyvių atranka.

Planuojama, kad į šiemetinę misiją liepą vyks viena grupė, maždaug 16 žmonių.

Susirgusiųjų tymais – daugiau nei pusė tūkstančio

Vilnius (BNS) – Registruotų susirgusiųjų tymais asmenų skaičius peržengė pusės tūkstančio ribą – nuo metų pradžios registruotas 501 tymų atvejis.

Užkrečiamų ligų ir AIDS centro

(ULAC) duomenimis, daugiausia susirgimų Kauno mieste – 238. Vilniuje susirgimų skaičius nuo penktadienio išaugo nuo 79 iki 87.

Pernai Lietuvoje užregistruota 30 tymų atvejų.

Pernai Rusijai neišdavus vizų dalyviams „Misija Sibiras 2018“ vyko į Kazachstaną. „Misija Sibiras” nuotr.

Po šio Maskvos sprendimo „Misija Sibiras 2018” teko skubiai keisti planus, dėl to pernai ekspedicija surengta į Kazachstaną.

Projektas „Misija Sibiras” vykdomas nuo 2006 metų. Per šį laikotarpį lietuvių tremties ir įkalinimo vietas Sibire – Rusijoje, Kazachstane ir Tadžikistane – aplankiusios jaunimo ekspedicijos sutvarkė daugiau kaip pusantro šimto kapinių.

Sovietinės okupacijos metu iš Lietuvos į tremtį ir lagerius ištremta apie 280 tūkst. žmonių.

Šri Lankoje sprogdinimų aukų skaičius didėja

Kolombas (BNS, ELTA) – Pražūtingų sprogdinimų virtinės Šri Lankoje aukų padaugėjo iki 359, praeitą naktį mirus dešimties sužeistųjų.

Pranešime sakoma, kad per mirtininkų sprogdintojų išpuolius dar apie 500 buvo sužeista.

Šiuo metu 60 asmenų yra suimti dėl šių atakų. Šri Lankos vyriausybė dėl sprogdinimų kaltina anksčiau buvusią mažai žinomą vietinę islamistų grupuotę „National Thowheeth Jama'ath”

Tarp užsieniečių, žuvusių per virtinę sprogdinimų Šri Lankos viešbučiuose ir bažnyčiose yra mažiausiai 15 šalių piliečių.

Per atakas gyvybės neteko aštuoni britai, du australai, aštuoni indai ir

Teroro aktų aukų skaičius kasdien auga. The Independent nuotr.

du kinai. Be to, žuvo trys Danijos milijardieriaus Anders Holch Povlsen vaikai.

Džihadistų judėjimas „Islamo valstybė” (IS) prisiėmė atsakomybę už virtinę atakų Šri Lankoje.

D. Trump: Kongresas negali man surengti apkaltos

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump pareiškė, kad Kongresas „negali surengti jam apkaltos” dėl išvadų, pateiktų specialiojo prokuroro Robert Mueller ataskaitoje.

R. Mueller vadovaujama komanda beveik dvejus metus tyrė Rusijos kišimąsi į 2016 metų valstybės vadovo rinkimus ir D. Trump numanomus bandymus sužlugdyti šį tyrimą.

D. Trump pakartojo nepadaręs nieko blogo ir atmetė ataskaitoje piešiamą vaizdą apie problemas Baltuosiuose rūmuose, kur tik esą nepaklusnių patarėjų, atsisakiusių vykdyti jo nurodymus, dėka prezidentui buvo užkirstas kelias sutrukdyti vykdyti teisingumą.

Per Velykų renginį Baltuosiuose rūmuose žurnalistų paklaustas, ar nerimauja dėl galimos apkaltos, D. Trump atsakė: „Nė lašo.”

Tačiau demokratai mano, kad R. Mueller ataskaita atskleidė, jog prezidentas padarė rimtų pažeidimų, ir

dar sprendžia dėl galimybės inicijuoti apkaltą.

Ataskaita patvirtino, kad Rusijos žvalgybos agentai bandė kištis į 2016 metų JAV prezidento rinkimus, kad padėtų D. Trump iveržti jo varžovę demokratę Hillary Clinton. Vienas iš tokių bandymų pavyzdžių buvo įsilaužimas į H. Clinton kampanijos serverius ir tūkstančių pavogtų elektroninių laiškų bei dokumentų nutekinimas.

Tyrėjai taip pat nustatė, kad D. Trump kampanija turėjo naudoti iš pavogtos ir pavišintos informacijos, tačiau nebuvo slapta susimokiusi su rusais.

Ataskaitoje rašoma, kad tyrimo metu D. Trump ne kartą bandė kaitioti pagalius ir ratus R. Mueller.

Tuo tarpu įtakingi Atstovų Rūmų komitetai planuoja toliau tirti šį skandalą ir reikalauja, kad jiems būtų pateikta visa R. Mueller ataskaita, įskaitant dabar saugumo sumetimais ar dėl teisinių priežasčių užtušuotas dalis.

Šiaurės Korėjos vadovas atvyko į Vladivostoką

Maskvas (ELTA) – Šiaurės Korėjos vadovas Kim Jong-un balandžio 24 d. atvyko į Rusijos Vladivostoko uostamiestį, kur ketina susitikti su Prezidentu Vladimiru Putinu.

Anot Rusijos valstybinės televizijos, Kim Jong-un pareiškė viršūnių susitikime su V. Putinu norįs kalbėtis apie Šiaurės Korėjos branduolinę programą. Tai pirmasis judviečių susitikimas.

Korėjos vadovas pasienyje buvo

pasitiktas su gelėmis ir – pagal rusišką tradiciją – su duona ir druska. Svečią, be kitų, sutiko Rusijos užsienio reikalų viceministras Igoris Morgulovas bei Tolimųjų Rytų reikalų ministras Aleksandras Kozlovas.

Kim Jong-un jau paskelbė, kad jo viešnagė Rusijoje nebus paskutinė – „tai tik pirmas žingsnis”. Vladivostoke pirmiausiai planuojamas abiejų valstybių vadovų susitikimas už uždarytų durų.

Iranas: JAV kariuomenė – teroristinė organizacija

Teheranas (BNS) – Irano parlamentas priėmė įstatymo projektą dėl JAV ginkluotųjų pajėgų paskelbimo teroristine organizacija.

Praėjusią savaitę Irano įstatymų leidėjai priėmė teisės aktą, kuriuo teroristiniu dariniu paskelbtas JAV kongringentas Artimuosiuose Rytuose. Tai buvo padaryta kitą dieną po to, kai įsi-

galiojo JAV sprendimas paskelbti Irano elitinę Revoliucinę gvardiją teroristine organizacija.

Priimtas teisės aktas įpareigoja Irano vyriausybę imtis neįvardijamų priemonių prieš užsienio vyriausybės, oficialiai palaikančias JAV sprendimą paskelbti Irano Revoliucinę gvardiją teroristine organizacija.

D. Trump „pasveikino“ CNN su reitingų kritimu

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump pikta pasidžiaugė CNN televizijos kanalo, tradiciškai atstovaujančio demokratų partijos požiūriui, reitingų kritimu.

„Sveikinu!”, – „Twitter” socialine tinkle parašė D. Trump, tokią savo žinutę papildydamas nuoroda į pranešimą apie CNN reitingo kritimą ba-

landžio mėnesį.

D. Trump ne kartą kritikavo CNN ir kitas šalies žiniasklaidos priemones, palaikančias JAV demokratų partijos politikus.

Tuo tarpu JAV prezidentu tapęs D. Trump interviu CNN konkurentui „Fox News” interviu davė maždaug 40 kartų, o per CNN pastarąją kartą kalbėjo tik 2016-ųjų rugpjūtį.

DANGUJE IR ŽEMĖJE

Paslaptingas kalnas, į kurį dar niekas nėra įkopęs ir artimiausiu metu tikrai nekops

Kasmet šimtai žmonių įkopia į aukščiausią mūsų planetos viršukalnę Everestą. Šimtai. Per visą istoriją jų jau tūkstančiai ir šie skaičiai tik auga.

Daug žmonių svajoja kada nors pasiekti Everesto viršūnę, tačiau kodėl nepasvajojus apie Gangkhar Puensumą? Juk tai – aukščiausias planetos kalnas, bet tik kitame sąrašė. Gangkhar Puensumas – aukščiausia viršukalnė Žemėje, į kurią dar niekada nėra įkopęs žmogus. 7570 metrų aukščio kalnas yra Himalajuose, kažkur tarp Butano ir Kinijos. Butanas, žinoma, šią viršukalnę laiko aukščiausiu savo šalies kalnu, o Kinija mano, kad jis gali būti Tibete. Tokiose vietose, kur reljefas yra įgavęs trijų dimensijų formą sunku braižyti linijas žemėlapyje. Žemėlapiai, beje, visada buvo Gangkhar Puensumo problema. Kalnas pirmą kartą išmatuotas dar 1922 metais, tačiau žemėlapiai buvo tokie netikslūs, kad pirmoji ekspedicija net ne-

sugebėjo surasti šio kalno. 1983 metais Butanas atvėrė sienas alpinistams, todėl jau 1985 metais keliautojai bandė pasiekti Gangkhar Puensumo viršūnę. 1986 metais britai išmatavo Gangkhar Puensumą ir patvirtino, kad jis yra Butane, o jo viršūnė yra pakilusi į 7570 metrų aukštį. Tais pačiais metais ekspedicija pabandė įkopti į šią viršūnę, bet ir vėl nesėkmingai. Kodėl taip sunku įkopti į Gangkhar Puensumą? Na, egzistuoja ne viena priežastis. Kalnas yra pakankamai status, o jo šlaitai – pavojingi. Tačiau didžiausias iššūkis yra būtent tai, kad ten dar nėra buvę žmonių. Taigi, nėra jokių pramintų takų, pažymėto maršruto ar aiškaus supratimo, per kur kopti geriausia. Tiesa, greitai metu niekas ir nepasikeis. 1994 metais Butanas uždraudė kopti į didesnius nei 6000 m kalnus. Šis draudimas yra susijęs su vietiniais religiniais įsitikinimais – kalnai yra šventi. Nepaisant to, 1998 metais japonų ekspedicija gavo Kinijos alpinistų asociacijos ir ruošėsi pagaliau įsmeigti pirmą vėliavą Gangkhar Puen-

sumo viršūnėje. Tačiau, kaip tikriausiai supratote, Butanas tam prieštaravo ir priminė, kad tai – ne Kinijos reikalai. 2003 metais alpinizmas Butane buvo visiškai uždraustas.

Pasaulyje yra bent 20 7–7,5 km aukščio viršukalnių, kuriose dar nėra buvęs žmogus.

BNS

Gangkhar Puensum – aukščiausias kalnas mūsų planetoje. Charismatic Planet nuotr.

Kosmose aptikta pirmųjų Visatoje atsiradusių molekulių

Tuoju po Visatos atsiradimo prieš daugiau kaip 13 mlrd. metų visą medžiagą sudarė trijų rūšių vienatomiai elementai.

Pirmosios žvaigždės susiformavo tik praėjus dar maždaug 100 milijonų metų. Tačiau ne vėliau kaip po 100 tūkst. metų po Didžiojo sproginimo atsirado pirmųjų molekulių – iš helio ir vandenilio sudarytos neįprastos medžiagos, vadinamos helio hidrido jonais (HeH+). „Tai buvo chemijos pradžia“, – sakė paskelbtos studijos bendraautorius

David Neufeld, John Hopkins universiteto profesorius. Šiame straipsnyje apžvelgiama, kaip po dešimtmečių trukusių paieškų mokslininkams pavyko aptikti kosmose šios slapios molekulės pėdsakų. „HeH+ susidarymas buvo pirmasis žingsnis į didėjančių Visatos sudėtingumą“ ir gali būti laikomas tokios svarbos įvykiu kaip daugialąsčių organizmų atsiradimas Žemės gyvybės evoliucijoje, naujienų agentūrai AFP sakė mokslininkas. Teoriniai modeliai jau seniai įtikino astrofizikus, kad pati pirmoji molekulė buvo HeH+, o vėliau – vienos po

kitų, tiksliai nustatyta seka – atsirado virtinė vis sudėtingesnių ir sunkesnių molekulių. Laboratorijose HeH+ jonai buvo tyrinėjami dar nuo 1925 metų. Tačiau ilgą laiką nepavykdavo aptikti šios medžiagos jos „natūralioje aplinkoje“. „Paties jos egzistavimo tarpžvaigždinėje erdvėje patikimų įrodymų nebuvimas ilgą laiką buvo dilema astronomijai“, – sakė studijos pagrindinis autorius Rolf Gusten, dirbantis Bonoje įsikūrusiame Max Planck radioastronomijos institute.

Tyrėjai žinojo, kur ieškoti

Jau 8-ame dešimtmetyje sukurti modeliai prognozavo, kad reikšmingų HeH+ kiekių gali būti švytinčioje dujų masėje, išmetamoje gestant į Saulę panašioms žvaigždėms. Tokioje aplinkoje susidaro sąlygos, panašios į egzistavusias ankstyvojoje Visatoje.

Nestabili molekulė

Paieškas apsunkino faktas, kad HeH+ elektromagnetinio spektro „parašas“ tolimųjų infraraudonųjų spindulių diapazone yra smarkiai slopinamas Žemės atmosferos, tad nuo žemės paviršiaus jo aptikti nepavyksta. Taigi, JAV Nacionalinė aeronautikos ir kosmoso administracija (NASA) bei Vokietijos aerokosminis centras suvienijo jėgas, kad sukurtų skraidančią observatoriją, sudarytą iš trijų pagrindinių komponentų: didelio 2,7 metro skersmens teleskopo, infraraudonųjų spindulių spektrometro ir lėktuvo „Boeing 747“, kurio korpuse įtaisytas specialus liukas stebėjimams atlikti.

Skrisdama beveik 14 km aukštyje Infraraudonosios astronomijos stratosferinė observatorija (Stratospheric Observatory for Infrared Astronomy, SOFIA) sugeba išvengti 85 proc. atmosferos nulemiamo „triukšmo“, trikdancio stebėjimus antžeminiiais teleskopais. Per tris skrydžius 2016 metų gegužę surinkta medžiaga pateikė mokslininkų seniai ieškotų molekulinį įrodymų. HeH+ buvo rasta planetiniame ūke NGC 7027, esančiame maždaug už 3 000 šviesmečių nuo Žemės. „HeH+ atradimas yra dramatiškas ir gražus gamtos polinkio formuoti molekules pavyzdys“, – sakė tyrėjas D. Neufeld.

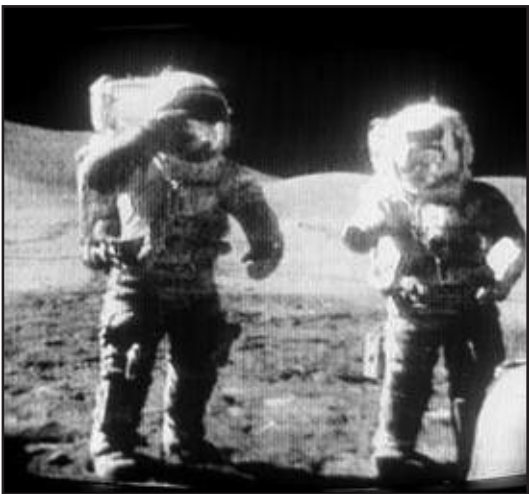
Ir ši ypatybė pasireiškė itin nepalankiomis sąlygomis

Nors jauna Visata po Didžiojo sproginimo sparčiai vėso, minėtu laikotarpiu jos temperatūra tebebuvo apie 4 000 Celsijaus laipsnių, tad sąlygos formuotis jungtims tarp atomų tebebuvo netinkamos. Be to, helis, priskiriamas inertinių elementų grupei, „pasirūmė labai menku polinkiu formuoti molekules“, aiškino D. Neufeld. Helio atomų ryšys su vandenilio jonais, sudarytais iš vienintelio protono, buvo netvarus ir egzistavo neilgai. Šias molekules ilgainiui pakeitė tvirtesnės ir sudėtingesnės molekuliniai junginiai. Sunkesnių elementų, tokių kaip anglis, deguonis ir azotas, bei iš jų sudarytų įvairių molekulių atsirado daug vėliau, vykstant branduolinėms reakcijoms žvaigždžių gelmėse.

Technologijos.lt

JAV ketina per penkerius metus nusiųsti astronautus į Mėnulį

JAV viceprezidentas Mike Pence paskelbė, kad JAV ketina per penkerius metus vėl nusiųsti savo astronautus į Mėnulį, o pirmasis kjojomis Mėnulio paviršių paliesiantis žmogus bus moteris.

G. Cernan ir H. Schmitt – paskutiniai astronautai pabuvę Mėnulyje. NASA nuotr.

Leiskite aiškiai pasakyti, pirmoji Mėnulyje išsilaipinsianti moteris ir kitas Mėnulyje išsilaipinsiantis vyras – abu bus Amerikos astronautai“, – sakė M. Pence. „Dabar atėjo laikas padaryti kitą didžiulį šuolį ir grąžinti Amerikos astronautus į Mėnulį, įkurti ten nuolatinę bazę ir plėtoti technologijas, siekiant nugabenti Amerikos astronautus į Marsą ir už jo ribų. Tai kitas didžiulis šuolis“, – teigė viceprezidentas. Pirmoji per daugiau kaip pusę šimtmečio žmonių misija į Mėnulį buvo numatyta 2028 metais, tačiau nuspręsta paspartinti šiuos planus. Paskutiniai Mėnulyje išsilaipinę

žmonės buvo JAV astronautai Gene Cernan ir Harrison Schmitt, tai jie padarė 1972 metais. Neil Armstrong ir Buzz Aldrin buvo pirmieji žmonės, atsistoję ant Mėnulio paviršiaus 1969 m. Iš viso net 12 astronautų yra pabuvoję Mėnulyje.

ELTA

Euro ir kitų valiutų santykiai (2019 metų balandžio 23 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,89 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,63 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,66 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,16 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,59 €

SVEIKATA

Cheminės medžiagos mūsų buityje. Ar saugu jas naudoti?

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Šiuo metu yra didelė gausa buityje naudojamų cheminių medžiagų, kurios padeda palaikyti namuose švarą, pagreitina valymo darbus ir palengvina mūsų buitį. Mes naudojame įvairius buitinės chemijos produktus: skalbimo ir valymo priemones, ploviklius, šveitiklius, purškiklius, baliklius. Tačiau ar šie cheminiai valikliai yra saugūs vartoti, ar jie gali sukelti įvairių sveikatos problemų, kaip juos pasirinkti ir kuo juos pakeisti, aptarsime šiame straipsnyje.

Galimi cheminių medžiagų pavojai sveikatai

Mes valome butus, namus norėdami, kad jie gerai kvėpėtų ir būtų švarūs, bet oras, kuris prieš valymą buvo 4 kartus daugiau užterštas nei lauko oras, juos išvalius naudojant chemines valymo priemones, tampa užterštas daugiau net 6–7 kartus. Buitinės chemijos priemonės, skirtos dezinfekcijai ir valymui, daugiausiai yra sintetinės, jų pagrindinės sudedamos dalys veikia ne tik mikrobus, bet ir mūsų organizmus. Cheminiai preparatai negali būti visiškai saugūs. Jie gali sukelti įvairių sveikatos problemų – diabetą, vėžinius susirgimus, pakenkti nervų sistemai, net gali tapti nutukimo priežastimi, pažeidus endokrininę sistemą. Todėl yra labai svarbu juos teisingai pasirinkti ir saugiai naudoti.

Alergijas ir odos sudirginimus, įvairius odos uždegimus sukelia skalbimo bei valymo priemonės dėl jų sudėtyje esančių alergenų: kvapiųjų priedų, dažų, chloro junginių, vandenilio peroksido, karbonatų, optinių balintojų, audinių minkštiklių. Šios medžiagos ne tik dirgina odą, bet taip pat ir kvėpavimo takus. Ypatingą dėmesį reikia atkreipti į skalbimo priemones skalbiant vaikų rūbelius – vaikai yra labai jautrūs įvairioms cheminėms medžiagoms. Jas naudojant gali susilpnėti jų imunitetas, išsivystyti alerginiai odos pakenkimai, kvėpavimo organų ligos, tokios kaip bronchitas, bronchinė astma. Skalbinčius, ypač skalbiant vaikų rūbelius, patariama kelis kartus išskalauti. Skalbiant rankomis geriau nenaudoti automatinėms skalbimo mašinoms skirtų skalbimo priemonių, nes jos sausina ir dirgina rankų odą.

Ypatingai kenksmingi sveikatai yra chloro junginiai, kurie plačiai naudojami kaip balinimo ir dezinfekcijos priemonė. Chloro junginiai dirgina odą, kvėpavimo takus, akių gleivines, gali sukelti niežulį, paraudimą, patekę į organizmą pakenkia kepenis ir inkstus, gali sukelti vėžinius susirgimus. Reaguodami su kitomis medžiagomis, turinčiomis savo sudėtyje amoniako, išskiria nuodingas chloramino dujas.

Ypač yra pavojingos koncentruotos orkaičių ir vamzdynų valymo priemonės. Jos gali nudeginti odą ir akių gleivines.

Purškiant langų valiklį reikia saugoti akis, nes šių valiklių sudėtyje esantis actas ir amoniakas gali sudirginti akių gleivinę, sukelti peršėjimą, grau-

žimą, ašarojimą.

Baldų valikliuose esančios stipraus kvapo medžiagos (terpentinas, eteriai, esteriai) gali dirginti kvėpavimo takus, sukelti kosulį ar bronchų spazmus.

Valymo priemonės lengvai pašalina riebalus nuo valomo paviršiaus, tačiau tuo pačiu ir apsauginę riebalų plėvelę nuo mūsų odos. Oda sausėja, skeldėja, parausta, atsiranda mažytės žaizdelės, pro kurias gali patekti įvairūs mikroorganizmai.

Metalinių paviršių valikliuose esantys lakūs organiniai junginiai gali sukelti trumpalaikius regos sutrikimus, o naudojant ilgesnį laiką pažeisti nervų sistemą, odą, inkstus, akis.

Kai kurios cheminės medžiagos, esančios buitinės chemijos priemonių sudėtyje, išplečia kraujagysles, kas išaukia migrenos skausmus. Taip pat gali būti stebimi virškinimo sistemos pakenkimai, kartai jaučiamas nuovargis, padidintas nervų sistemos jautrumas.

Kaip apsisaugoti nuo kenksmingo buitinės chemijos poveikio?

* Siūloma naudoti ekologines valymo bei skalbimo priemones. Jose taip yra cheminių medžiagų, bet jos nėra tokios stiprios ir neturi ilgalaikio poveikio sveikatai.

* Ekologinės buitinės chemijos priemonės yra daug brangesnės, todėl ne visi jas gali įsigyti. Tuomet siūloma rinktis tas, kuriose nėra sintetinių cheminių medžiagų. Šiuo metu yra žinoma apie 72 000 sintetinių cheminių medžiagų, kurios gaminamos iš naftos ir akmens anglies dervų. Daugumos jų poveikis sveikatai – ūmus ar ilgalaikis – nėra patikrintas.

* Siūloma mažinti perkamų valymo priemonių kiekį, nes daugelyje namų šiuo metu jų yra per daug.

* Laikyti valymo priemones jų pakuotėse, sandariai uždarytas, vietose, kur nepasiekia vaikai.

* Naudoti valymo priemones, kurių sudėtyje yra soda, citrinos sultys, actas, boraksas.

* Vengti valymo bei skalbimo priemonių, kurių sudėtyje yra chloro ar amoniako.

* Naudojant chemines medžiagas, sekti nurodymus, mūvėti pirštines, apsauginius akinius, vėdinti patalpas.

* Kiliminei dangai ir grindims valyti pasirinkti saugią valymo priemonę, ypač jei namuose yra mažų vaikų, nes jie didžiąją dienos dalį praleidžia ant grindų, o dėl mažo ūgio yra pavojus prisikvėpuoti nuodingomis cheminėmis medžiagomis. Plaunant grindis siūloma į vandenį įlašinti keletą lašų eterinių aliejų, tokių, kaip arbatmedžio, levandos, pušų.

Siūloma rinktis natūralias valymo priemones

Neįmanoma pasigaminti skalbimo priemonių automatinėms skalbimo mašinoms ar indaplovėms, bet namų valymui galima naudoti natūralias valymo priemones, ir jūsų namai blizgės bei kvėpės. Naudojant maistinę ar skalbiamąją sodą, šviežias citrinos sultis, gryno muilo drožles, baltą actą, muilo riešutus galima pasigaminti

pixnio.com nuotr.

įvairių valymo priemonių.

* Geriausia valymo priemonė yra vanduo. Dauguma bakterijų žūsta naudojant karštą, muiluotą vandenį. Mirkymas yra vienas iš būdų pašalinti nešvarumus. Jei vanduo yra kietas, jį suminkštins saujelė sodos.

* **Maistinė soda** (baking soda), žinoma kaip natrio hidrokarbonatas, yra viena iš geriausių ir nekenksmingiausių valymo priemonių. Ji reaguoja su riebalinėmis rūgštimis, todėl tinka riebaluotiems indams ir paviršiams valyti. Soda minkština vandenį, šalina dėmes, pasižymi balinančiu poveikiu, pravartu skalbiant rūbus ar naudojant indaplovę. Gerai nušveičia įvairius paviršius nepalikdama nubraižymų.

* **Šviežios citrinų sultys** savo sudėtyje turi citrininės rūgšties, kuri gaivina orą, šalina dėmes, balina skalbinius, valo stiklo dirbinius, stabdo pelėsių atsiradimą, dezinfekuoja tualetus. Gerai valo dušą, plyteles ir tarpus tarp jų.

* **Gryni muilai** (pure soaps) yra pagaminti iš 100 proc. daržovių aliejaus sumaišyto su filtruotu vandeniu. Tai yra natūrali ir biologinė skalbimo priemonė. Sumaišę šį muilą su karštu vandeniu ir trupučiu skalbiamos sodos – gausime gerą valymo priemonę.

* **Druska** yra dezinfekuojanti ir šveičiamoji priemonė. Tinka valyti virtuviniams indams, sumaišyta su soda puikiai valo riebaluotus ir prisvilusius puodus bei keptuves.

* **Skalbiamoji soda** (washing soda) arba natrio karbonatas yra viena iš seniausių valymo priemonių. Ji veikia stipriau nei maistinė soda. Naudojama valyti garažų grindis, gerai šalina tepalų, benzino dėmes. Skalbiamąją sodą galima valyti dažytas sienas, medines grindis bei virtuvės baldus. Ši soda gerai išvalo dėmes iš audinių bei rūbų.

* **Baltas actas** yra universalus valiklis. Jis turi savo sudėtyje acetinę rūgštį, kuri ištirpina kalcio nuosėdas indaplovėse, arbatinukuose, kriauklėse. Actas gerai valo langus, galima naudoti vonių ir tualetų valymui bei dezinfekcijai. Sumaišę actą su alyvų aliejumi galime išvalyti dėmes nuo medinių baldų. Actas sumaišytas su druska ar maistine soda gerai blizgina žalvarį ir varį. Sumaišę actą su druska ir vandeniu, turėsite gerą valiklį.

* **Muilas ir plovikliai** yra naudojami skalbimui ir valymui, kadangi vien tik vanduo negali pašalinti riebalines dėmes. Plovikliai yra paviršutinio aktyvumo medžiagos. Pagrindinė jų sudedamoji dalis yra riebaliniai alkoholiai,

pagaminti iš naftos, bet gali būti pagaminti iš augalinių aliejų bei gyvulinių riebalų. Į daugumą ploviklių yra pridėta dėmes šalinančių fermentų, balinimo priemonių, vandens ir audinių minkštintojų, sintetinių kvapų. Visos šios medžiagos yra pagamintos iš naftos, jos yra organizmui kenksmingos ir jų reikėtų vengti, nes skalbiant jos nėra būtinos. Tačiau šiuo metu iš buitinės chemijos gamintojų nėra reikalaujama išvardinti gaminamų priemonių sudėties ir vartotojams sunku suprasti, kokios priemonės naudoti yra sveikesnės. Patariama ieškoti skalbimo priemonių, kurios turi atžymą „biodegradable“, „no solvents, no phosphates, ecologically friendly, no petroleum based“. Vengti valiklių su užrašu „Danger“, „Poison“, „Corrosive“, „May cause burns“. Skalbiant automatinėmis mašinomis vandeniui minkštinti siūloma naudoti actą ar druską.

Atėjus pavasariui prasideda didysis namų bei butų valymas, todėl rekomenduojama pasinaudoti šiais patarimais ir sveikiau gyventi be nuodingų cheminių medžiagų.

Paruošta remiantis: <http://theorganicinstitute.com>, www.organicconsumer.com, www.sekundė.lt/sveikata, <http://grynas.delfi.lt>, www.ekodiena.lt.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

MANO VIRTUVĖ

Pavasaris, kvepiantis apelsinai

Pyragas be miltų

Reikės:

2 apelsinų
1 šaukštelio kepimo miltelių
250 g (9 oz) cukraus
6 kiaušinių
1–1 1/2 puodelio šaldytų avi-
čių
250 g (9 oz) sutrintų migdolų
(migdolų miltų)

Apelsinus gerai nuplauti ir dėti į puodelį su verdančiu vandeniu. Virti 1 valandą. Išimti, truputį pravėsinti, supjaustyti gabaliukais išimant sėklas. Sutrinti apelsinus į tyrę. Į apelsinų tyrę po vieną paplakant įmušti kiaušinius, suberti cukrų. Išplakti. Pabaigoje supilti sutrintus migdolus (galima ne visą kiekį sutrinti iki miltų, o dalį palikti mažais gabaliukais) ir kepimo miltelius. Gautą tešlą išmaišyti, suberti šaldytas avietes.

Forma, išklotą kepimo popieriumi, ištepti sviestu ir sukrėsti tešla.

Orkaitę įkaitinti iš anksto iki 180 C (350 F). Kepti apie 25–30 min. Gali tekti ir ilgiau – keptimo laikas priklauso nuo formos dydžio ir keptinio storio. Tikrinti mediniu smeigtuku – ištraukus iš tešlos jis turi būti sausas.

Keksas su apelsiniais ir rozmarinu

Reikės:

1 1/2 puodelio miltų
200 g (7 oz) minkšto sviesto 1/2 puode-
lio + 1 šaukštas cukraus
3 kiaušinių
2 raudonųjų apelsinų
2 raudonųjų apelsinų sulčių
1 arb. šaukštelio šviežio, kapoto roz-
marino
2 arb. šaukštelių kepimo miltelių
druskos
2 šaukštų kalvadoso arba konjako

Sviestą su cukrumi ištrinti iki putumo. Po vieną toliau trinant įmušti kiaušinius.

Miltus su 2 šaukšteliais kepimo miltelių ir trupučiu druskos persijoti ir po truputi, maišant, suberti į tešlą.

Apelsinus išskirstyti skiltelėmis, nuimti odele, supjaustyti gabaliukais ir sudėti į tešlą. Apelsinų sultis po truputį supilti į tešlą maišant, kad gautųsi vientisa masė. Įberti smulkintą rozmariną, įpilti kalvadoso arba konjako ir vėl išmaišyti.

Kekso formą ištepti sviestu, supilti tešlą ir kepti iš anksto įkaitintoje iki 190 C (375 F) orkaitėje 30–40 minučių.

Kepimo trukmė priklauso nuo pasirinktos formos. Kekso formoje su skyle vidury kepinys keps – 40 minučių, o pailgoje formoje – 1 val.

Su pavasariu!

Jūsu Indrē

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

**Greičiausi
pristatymo terminai**

**Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100**

Siūlome automobilių
gabėtinimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

A † A
JONAS RUDAITIS

Mirė 2018 m. gruodžio 24 d. Hot Springs, AR.

Gimė 1949 m. balandžio 17 d. Vokietijoje.

Nuliūdę liko: žmona Gailė Rožėnaitė (Bartkienė) Rudaitienė; dukra Taiyda (Rudaitytė) su vyru Ričardu Chiapetta su dukromis Maja bei Ariana; dukra Milda Rudaitis. Kartu liūdi a.a. Jono sesuo Birutė su vyru Tony Rudinski, broliai Kazimieras su žmona Nancy ir Tomas su žmona Astra bei jų vaikai Astrutė (Anthony) ir Tomas; Gailės Rudaitienės sūnūs Albertas Bartkus su šeima ir Rimas (Tony) Bartkus su Kellie Lippner.

A. a. Jonas Rudaitis buvo a. a. Jono ir a. a. Magdalenos Rudaičių sūnus.

Atsisveikinimas su velioniu jau ivyko Hot Springs, AR.

Atsisveikinimas taip pat vyks ir Čikagoje balandžio 27 d., šeštadienį. Su velioniu bus galima atsisveikinti nuo 10 iki 11 val. ryto Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Park, kur 11 val. r. bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių urna su veliono pelenais bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Kviečiame draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laido-
tuvėse.

Prašome prisiminkite a. a. Jona Rudaiti savo maldose.

Nuliūdusi šeima

A † A
CECILIA B. MITKUS
(BILIŪNAITĒ)

Mirė š. m. balandžio 19 d., sulaukusi 92 metų.

Gimė 1926 m. gruodžio 19 d. Lietuvoje.

Gyveno Tinley Park, IL.

Nuliūdę liko: sūnūs Benedict (a. a. Vera) ir Linas su žmona Deborah; duktė Virginia McGuire su vyru Phil; anūkai Justin su žmona Taylor, Lindsey, Stephen, Brian, Sheri ir Danna; proanūkai Henry Thomas, Nora Lane ir Tabitha bei pro-pro anūkė Arianna; sesuo Zita, broliai Benas, Leonas ir pulk. Roman; daug dukterėčių ir sūnėnu.

A. a. Cecilia buvo a. a. Vacio Mitkaus žmona, a. a. Irene Mitkus motina ir a. a. Albino sesuo.

Velionė bus pašarvota balandžio 25 d., ketvirtadienį, nuo 4 val. p. p. iki 9 val. v. Robert J. Sheehy & Sons laidojimo namuose, 9000 W. 151st Street, Orland Park, IL.

Laidotuvės vyks balandžio 26 d., penktadienį. Iš laidojimo namų 10:15 val. ryto velionė bus atlydėta į St. Stephen bažnyčią, 17500 S. 84th Avenue, Tinley Park, kurioje 11 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Robert J. Sheehy & Sons,
tel. 708-857-7878 arba www.sheehyfh.com

Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami **amazon**smile

PAS MUS
IR
APLINK MUS

■ **Balandžio 28 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** galerijoje „Siela“ vyks susitikimas su poete Violeta Palčinskaite ir koncertas (bardo Vy-ganto Kazlausko autorinės dainos).

■ **Balandžio 30 d., antradienį, 5 val. p. p.** LUMA (Lietuvos universitetų moterų asocia-cija) kviečia į susitikimą su poete, dramaturge, vertėja Violeta Palčinskaite. Bendravimas prie kavutės ir pokalbiai apie kūrybą namų ap-linkoje. Susitikimas su poete vyks adresu: 2305 Martha St., Highland, IN 46322. In-formacija tel. 219-477-0026 (Margarita Stiglich) arba 847-310 -2139 (Rima Binder).

■ **Balandžio 30 d., antradienį, 7 val. v.** Bal-tijos jėzuitų plėtros projekto taryba kviečia vi-sus į susitikimą su Kauno jėzuitų gimnazijos

mokinių robotikos komanda Ateitininkų na-muose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL). Gimnazistų komanda „Phoenix“ – daugkar-tiniai Lietuvos čempionai – pasidalins žinio-mis apie robotiką ir įspūdžiais iš tarptautinių varžybų Detroito. Nemokamas renginys skir-tas jaunimui ir visiems, kas domisi robotų pro-jektavimu bei pritaikymu. Daugiau informa-cijos tel.: 630-243-6234 arba el. paštu: lith-jesuit@hotmail.com.

„Gintaro“ vasarvieteį Union Pier, Michigan rei-kalingas energingas vyras arba pora prižiūrėti vasarvietės aplinką. Darbas truktų nuo dabar iki lapkričio vidurio. Su apgyvendinimu. Kreip-kitės: tel. 269-469-3298

Iškils paminklas legendiniam partizanui

Ateikite ir pagerbkite kovotojus už Lietuvos Laisvę! Jau gegužės 4 d., šeš-tadienį, 12 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, bus atidengtas pa-minklas Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio ginkluotųjų pajėgų vadui Adolfui Ramanauskui-Vanagui.

10:30 val. r. – šv. Mišios už žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus;
12 val. p. p. – paminklo atidengimo ceremonija;
1 val. p. p. Galerijoje „Siela“ rež. V. V. Landsbergio dokumentinio filmo apie A. Ramanauską-Vanagą „Vanago portretas“ pristatymas.
Paminklo atidengimo išklmėse dalyvaus A. Ramanausko-Vanago dukra Auk-sutė Ramanauskaitė-Skokauskienė, anūkė Inga Jancevičienė, LR užsienio rei-kalų ministras Linas Linkevičius, generalinis konsulas Mantvydas Bekešius, JAV LB pirmininkas Arvydas Urbonavičius ir kiti svečiai iš Lietuvos ir JAV.
„Draugo“ inf.

ŠEIMOS ŠVENTĖ
Sekmadienis, gegužės 5 d.
1.00 v.p.p.
Pasaulio lietuvių centras
R. Riškų salė

Dovana vaikams
SPEKTAKLIS

KAKĖ MAKĖ

Pasirodymo idėjos autorė ir režisierė
Sandra Gutaravičienė
Valdina MLM mokiniai, tėveliai ir mokytojai
14911 127th Street, Lemont, IL 60439

Linksmybės, žaidimai, siurprizai
ir vaikučiams, ir tėveliams
Telefonas pasiteiravimui: 630-257-8787

ĮĖJIMAS NEMOKAMAS

CALIFORNIA LITHUANIAN CREDIT UNION

2 YR IRA 2.75%
3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org

NCUA

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@midwaylegal.com

www.draugas.org

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIS "GRANDIS"

DUKTĖ VIENA NAMIE LIKO

KONCERTAS SKIRTAS ANSAMBLIO VEIKLOS
60-MEČIUI

GEGUŽĖS 4 D. 4 VV, CARL SANDBURG AUDITORIUM
13300 South La Grange Road, Orland Park, IL 60462

REZERVACIJOS KONCERTUI
Rasa Zakarauskienė
Telefonas - 708.712.4931
rasazak@yahoo.com

REZERVACIJOS POKYLIUI
Rūta Sula
Telefonas - 630.917.7875
rutasula@gmail.com

REMĖJAI
Vyduno Jaunimo Fondas
GERAS
Violetta ir Charlie Walsh Jr.

Gerai NEWS

„Draugo“ laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti aukojo:

150 dol. Peter Kaufmann Temple Terrace, FL.
100 dol. Regina Matonis, Burbank, IL; Lietuvos Šaulių sąjunga išeivijoje centro valdyba.
50 dol. Aldona Cinga, Los Angeles, CA; Alfredas C. Saulys, Oceanside, CA; Regina Juškaitė-Švobienė, Madison Heights, MI; Mary Radys, Schaumburg, IL; Vida Šilienė, Chicago, IL; Gintaras Valiukėnas, Chicago, IL; Danutė M. Podis-Puodžiūnas, Lockport, IL; Aldona Chesna, Chicago, IL; Juzė Norvila, Brooklyn, NY; Danguolė Ilginytė, Palos Hills, IL; Neringa Raila, Los Angeles, CA; Raminta Sinkus, Lemont, IL; Mary Daugėla, MD; Washington, DC; Petras Jadviršis, Orland Park, IL.

Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų paramą.